GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

CZWARTEK 14 GRUDNIA 2000 ROKU TEL./FAKS (069) 66 07 252 NR 146 ◆ CENA 6 Kč

SOBOTA

z Vladislavem Šípulą,

- wicedyrektorem rajskiego szpitala, którego poprosiliśmy o komentarz w sprawie zapowiadanej z dniem 1 stycznia 2001 r. likwidacji w szpitalu górniczym w Karwinie-Nowym Mieście oddziału chirurgicznego i tzw. „ARO". Jak już pisaliśmy, funkcję tych placówek ma przejąć właśnie szpital w Karwinie-Raju. Będzie ponadto o cukierniczym kunszcie Janiny Bróździ, a także o działalności Związku Polaków na Białorusi. **(r)**

▲ *Helena Legowicz przekazuje paczki z pochodzącymi z darów książkami Martinie Volnej (na pierwszym zdjęciu z lewej) - szefowej biblioteki w Trzyńcu oraz Krystynie Wojnar (na drugim zdjęciu z prawej) - kierowniczce oddziału polskiego biblioteki w Bystrzycy. W Trzyńcu świadkiem tego wydarzenia był red. Andrzej Ochodek z Radia Katowice.* *Fot. KAZIMIERZ SANTARIUS*

Z KSIĄŻKAMI DO BIBLIOTEK NA PODBESKIDZIU

Dary za sto tysięcy

KARWINA (s) - **W ub. wtorek kierowniczka Oddziału Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie, Helena Legowicz, dokonała rozdziału pomiędzy polskie oddziały bibliotek gminnych na terenie Podbeskidzia książek, pochodzących z darów fundacji i stowarzyszeń, które opiekują się Polakami za granicą.**

Helena Legowicz, niczym „książkowy Mikołaj", osobiście odwiedziła placówki biblioteczne w Trzyńcu, Wędryni, Bystrzycy, Jabłonkowie, Mostach pod Jabłonkowem i Gnojniku, aby przekazać ich personelom paczki z książkami, którymi obdarowały je fundacje: „Pomoc Polakom na Wschodzie", „Pomoc Bibliotekom Polskim", „Semper Polonia" oraz Stowarzyszenie „Wspólnota Polska" i Biblioteka Narodowa.

Darczyńcy z tej listy w roku 2000 przekazali zaolziańskim miłośnikom dobrej i wartościowej polskiej książki księgozbiór na sumę 10 tys. złotych, czyli około 100 tys. koron. Przeważają w nim pozycje naukowe i popularnonaukowe, encyklopedie, słowniki, wydawnictwa z dziedziny historii Polski i historii powszechnej, bo - jak nam zdradziła H. Legowicz - takie właśnie jest zapotrzebowanie w czytelniczym terenie.

Polskich oddziałów bibliotecznych na terenie Zaolzia jest 47. Są one różnej wielkości - od małych placówek, które dysponują niewielkim księgozbiorem i nieliczną bazą czytelniczą, po bardzo duże, które obsługują aglomeracje miejskie i gminy ościenne. W ich gronie wyróżnia się dobrze rozbudowany polski księgozbiór Biblioteki Miejskiej w Trzyńcu. Od wtorku jest on bogatszy o kolejnych kilkadziesiąt pozycji, spośród których na szczególną uwagę zasługuje najnowsza siedmiotomowa Wielka Encyklopedia Powszechna oraz kolekcja wydawnictw dotyczących historii Polski, w tym album „Nad złoto droższe - Skarby Biblioteki Narodowej".

Swój nowy nabytek biblioteki udostępnią czytelnikom natychmiast po opracowaniu go i wpisaniu do katalogów. Gdzieniegdzie uporają się z tym zadaniem do Świąt Bożego Narodzenia, w trzynieckiej bibliotece, jak zapewniła nas jej kierowniczka, Martina Volná, nie później niż w pierwszych dniach nowego roku.

Książki z tych samych darów, przeznaczone dla polskich oddziałów bibliotek w powiecie karwińskim, dostarczone zostaną do adresatów w okresie świątecznym. Wprawdzie znacznie później, ale za to już - jak zwykle - wraz z opracowanymi katalogami. Tak więc od razu znajdą się na półkach.

DLA ODDZIAŁU PEDIATRII I ORL RAJSKIEGO SZPITALA

Komputery do pracy i zabawy

KARWINA (sch) - W obecności przedstawicieli karwińskich władz samorządowych przekazano wczoraj oddziałowi pediatrii Szpitala z Polikliniką w Karwinie-Raju cenne dary - 6 komputerów z kompletnym wyposażeniem, kolorową pościel oraz plastyki karwińskich artystów.

Dary te zostały zakupione za pieniądze pozyskane od sponsorów przez karwińską fundację „Dziecko i środowisko" oraz spółkę użyteczności publicznej „Karwina 2000".

Zdaniem asystentki ordynatora oddziału pediatrii, MUDr Barbary Widenki, zintegrowany system komputerowy, który odtąd oddział będzie dysponował, ułatwi pracę personelu medycznego.

„Komputer wykona mrówczą pracę o charakterze administracyjnym, jaką do tej pory zajmowały się pielęgniarki. Zaoszczędzony czas będzie można poświęcić pacjentom" - powiedziała „GL" Barbara Widenka.

Ciąg dalszy na str. 2

Z OBRAD RADY DO SPRAW NARODOWOŚCI

Ustawy i dotacje

PRAGA (mro) - Dotacjami na prasę mniejszości narodowych, „Kartą języków mniejszościowych i regionalnych" raz „Ustawą o mniejszościach narodowych" zajmowała się we wtorek Rada ds. Narodowości przy rządzie RC. Jej obradom przewodniczył Petr Uhl, pełnomocnik rządu ds. praw człowieka.

Jak powiedział „GL" Tadeusz Szkucik, który obok Wawrzyńca Fójcika z ramienia polskiej mniejszości bierze udział w obradach Rady, wicepremier Pavel Rychetský przedstawił obszerną informację nt. aktualnego stanu prac nad Kartą i Ustawą o mniejszościach. Jego zdaniem rząd dąży do podpisania „Karty języków mniejszościowych i regionalnych". Zgodnie z zapewnieniami przedstawiciela Ministerstwa Spraw Zagranicznych, dokument ten wraz z uzupełnieniami miałby być przedłożony do akceptacji rządu do czerwca 2001 roku. Jak zaznaczył wicepremier Rychetský, duża jest jednak inercja posłów w tej sprawie. Nie rozumieją oni potrzeby tworzenia tego rodzaju gwarancji dla mniejszości narodowych w RC.

Małym sukcesem można nazwać przejście (niestety tylko 2 głosami) „Ustawy o mniejszościach narodowych" do drugiego czytania. Za tą ustawą opowiedziały się partie KDU-ČSL, ČSSD i US. Przeciw głosowała część posłów ODS i KSČM.

Ciąg dalszy na str. 2

W NIEDZIELĘ W TRZYŃCU:

Z kolędą i folklorem

TRZYNIEC (kor) - **W najbliższą niedzielę zaolziańskie zespoły folklorystyczne zaproszą wszystkich miłośników folkloru do trzynieckiego Domu Kultury „Trisia", gdzie o godz. 16.30 rozpocznie się czwarta już edycja tradycyjnego Koncertu Świątecznego. Jak co roku jest główną organizatorką koncertu kierowniczka organizacyjna ZPiT „Olza" Urszula Niedoba-Szczepaniak, a wspomagają ją koledzy z zespołu.**

„Zaprezentują się na scenie prawie wszystkie zaolziańskie polskie zespoły" - poinformowała „GL" U. Niedoba-Szczepaniak. „Oprócz »Olzy« będzie można zatem podziwiać mosteckich »Góroli«, »Bystrzycę«, »Suszan« z Suchej Górnej oraz »Skotnicę« z Orłowej-Lutyni. Nie zabraknie w tym roku również występów gości, których zaprosiły do Trzyńca niektóre z zespołów, ale na razie nie zdradzę, o kogo chodzi. Niech to będzie miła niespodzianka".

Konferansjerem całego koncertu będzie tradycyjnie już gawędziarz Tadeusz „Filip" Filipczyk, któremu towarzyszyć będzie tym razem uczennica czeskocieszyńskiego Polskiego Gimnazjum Basia Humel. Zakończy się koncert - jak zwykle - łamaniem się opłatkiem i wspólnym odśpiewaniem kolędy „Cicha noc". W foyer DK „Trisia" będzie natomiast można zakupić na towarzyszącym imprezie mini-jarmarku domowe wypieki oraz nagrania uczestniczących w koncercie zespołów.

„Bilety na imprezę można jeszcze nabyć w przedsprzedaży, sądzę jednak, że będzie ich też pod dostatkiem na miejscu" - dodała U. Niedoba-Szczepaniak.

BILANS 40-LECIA KOPALNI „SUCHA-STONAWA"

54 miliony ton węgla

STONAWA (s) - Czterdzieści lat temu - dokładnie 15 listopada 1960 roku - zainaugurowane zostało wydobycie węgla kamiennego na kopalni, która z uwagi na swoje usytuowanie na pograniczu dwu miejscowości otrzymała nazwę Kopalnia „Sucha-Stonawa". Po jakimś czasie kopalnię przemianowano na „9. květen", co na naszych łamach tłumaczyliśmy „9 Maja". Z chwilą, kiedy przedsiębiorstwo to zostało wchłonięte przez darkowski gigant wydobywczy, poprzednia nazwa została zastąpiona nową oficjalną: zakład nr 3 Kopalni „Darków".

Jak odnotowali kronikarze, do Sylwestra 1960 roku rębacze na „Suchej-Stonawie" zdążyli nafedrować 20 tys. ton węgla. Dziś może się to wydać niewiele, ale jeśli wziąć pod uwagę prymitywną technologię, jaką dysponowali na swej pierwszej ścianie, czyli drewniane stojaki, młot mechaniczny do urabiania i łopaty do załadunku wozów, osąd ten okaże się niesprawiedliwy. Z biegiem lat wyrobiska dołowe wyposażano w coraz to nowocześniejszy sprzęt. Drewniane stojaki zastępowano

Ciąg dalszy na str. 2

MIASTO DOCZEKAŁO SIĘ ZADASZONEGO STADIONU

Karnawał na otwarcie

BOGUMIN (jb) - Wczoraj oddano do użytku zrekonstruowany, zadaszony stadion zimowy. Z udziałem przedstawicieli władz miasta uroczyście ochrzczono nowy obiekt sportowy, którego przebudowa na razie pochłonęła 13,5 mln koron.

Dalsze inwestycje, związane ze stadionem, miasto chce urzeczywistnić w przyszłym roku. Planowana jest gruntowna rekonstrukcja nawierzchni stadionu po to, by stworzyć z tego obiektu wielofunkcyjną halę, która nie będzie służyć wyłącznie w sezonie zimowym. Do lata powstać tu mają m.in. korty tenisowe. Jak stwierdził wczoraj zastępca burmistrz miasta Petr Vícha, jest to najlepszy sposób na walkę z przestępczością dzieci i młodzieży. To wszystko kosztować ma kolejne trzy miliony koron.

Po uroczystym otwarciu stadionu rozpoczął się na jego płycie karnawał. Aż miło było popatrzeć na radosną, szalejącą na łyżwach młodzież, bo głównie z myślą o niej powstał ten nowy obiekt.

W najbliższy weekend stadion powita pierwszych amatorów tradycyjnej już zimowej ślizgawki.

HERBACIARNIE PRZYCIĄGAJĄ SPECYFICZNĄ, NIEPOWTARZALNĄ ATMOSFERĄ

Nad filiżanką Studni Smoka

Obok kawiarni, winiarni i przeróżnych „pubów" coraz częściej można się u nas natknąć na herbaciarnie. Przyciągają specyficzną, wyciszoną atmosferą, szczególnym zapachem, oryginalnym wystrojem wnętrz, a przede wszystkim bardzo szeroką ofertą herbaty - napoju, który przez długie lata był w naszej szerokości geograficznej zupełnie niedoceniony. Dziś, w dziesięć lat po otwarciu się granic, kultura picia tego szlachetnego napoju jest w Czechach, na Morawach i Śląsku - jak twierdzą znawcy - bardzo wysoka. Herbaciarnie nie narzekają zresztą na brak klientów. Czasy, kiedy na półkach sklepowych była herbata zwykła, chińska, „złota" i „pigi", a herbata podawana w lokalach gastronomicznych przybierała często postać szaro-burego płynu o nieokreślonym smaku i zapachu, poszły w niepamięć.

„Ludzie zaczęli traktować herbatę jako coś więcej, niż tylko środek do ugaszenia pragnienia" - mówi właściciel jednej z bogumińskich herbaciarni, Tomasz Urbanec. „Wśród tych, którzy odwiedzą nasz lokal z ciekawości, przeważają zwolennicy herbat aromatyzowanych. Stali klienci oraz tacy, dla których picie herbaty to część ich życiowej filozofii, zamawiają zaś herbatę niearomatyzowaną".

Rozróżniamy dwa podstawowe rodzaje herbaty - fermentowaną i niefermentowaną. W czasie procesu fermentacji nie dochodzi do kwaszenia, ale do utleniania polifenoli zawartych w liściach. Według stopnia fermentacji herbaty dzielimy na fermentowane czarne, częściowo fermentowane, w tym tzw. białe i zielone-niefermentowane. Jest jeszcze herbata Pu Erh, którą poddaje się fermentacji kilkakrotnie, z udziałem bakterii i pleśni obecnych na herbacianych liściach. Samych zaś gatunków herbaty jest bez liku. Wyborowe zielone herbaty są bardzo drogie, kupić je można wyłącznie w dobrych herbaciarniach. Ich cena waha się w granicach od 200 do 400 Kč za... 10 dkg. Wśród zielonych herbat co do jakości króluje Studnia Smoka (Lung Jing), wśród czarnych - herbaty z indyjskiej prowincji Darjeeling.

Ciąg dalszy na str. 2

POGODA

CZWARTEK - Zachmurzenie duże do umiarkowanego. Lokalnie opady deszczu. Temperatura nocą od 4 do 0 st., w dzień od 4 do 8 st. C. Wiatr południowo-zachodni 3-7 m na sek.

PIĄTEK - Pochmurno. Temperatura nocą od 4 do 0 st., w dzień od 3 do 7 st. C. Wiatr zachodni 4-7 m na sek.

ISSN 1212-4222

Zespoły „Olza", „Skotnica", „Bystrzyca", „Suszanie", „Górole" wraz ze swoimi gośćmi zapraszają na

IV Koncert Świąteczny który odbędzie się w niedzielę 17. 12. 2000 o godz. 16.30 w DK Trisia w Trzyńcu. Bilety do nabycia u kierowników zespołów, w ZG PZKO lub na miejscu przed koncertem.

OLZA-2048

CZŁONKOWIE PRZEDSTAWICIELSTWA ZADECYDOWALI:

Powstaną rady szkół

JABŁONKÓW (kor) - **Chociaż ostatnie w tym roku posiedzenie jabłonkowskiego przedstawicielstwa miejskiego przebiegało w przedświątecznej już atmosferze, było ono jak najbardziej robocze. Jak poinformował nas wiceburmistrz Jabłonkowa Stanisław Jakus, radni we wtorek podjęli np. decyzje o powołaniu rady szkół oraz o sprzedaży gazowniczej stacji regulacji ciśnień.**

„Wspomniane rady szkół - oddzielnie dla polskiej i czeskiej podstawówki - miałyby być tworzone z jednej trzeciej z nauczycieli i pracowników poszczególnych placówek, a z dwóch trzecich z przedstawicieli władz miasta oraz rodziców. Będą się one troszczyć m.in. o gospodarowanie szkół, a poza tym dzięki nim na pewno poprawią się kontakty między szkołami a miastem" - wyjaśnia Stanisław Jakus. „Jeżeli zaś chodzi o sprzedaż stacji regulacyjnej, to odkupi ją od miasta spółka akcyjna »Północnomorawska Gazownicza SA« za 1,5 mln koron. Środki te trafią do kasy miejskiej i będzie o nich mowa podczas tworzenia budżetu na przyszły rok. Na pewno przeznaczymy tę kwotę na kolejne akcje inwestycyjne".

Dyskutowali też członkowie przedstawicielstwa we wtorek o liście z Urzędu Powiatowego we Frydku-Mistku, który zalecił władzom Jabłonkowa - z powodu małej liczby dzieci - zamknąć z dniem 1 września 2001 roku jedno z czeskich przedszkoli. „Była mowa konkretnie o przedszkolu przy ul. Dworcowej. Nie zgodziliśmy się jednak na to - postanowiliśmy zrobić wszystko po to, żeby placówkę tę uratować" - dodał wiceburmistrz.

ROBOCZY PRZEGLĄD REGIONALNYCH STUDIÓW

O współpracy telewizji

OSTRAWA (mro) - **O możliwościach współpracy studiów telewizyjnych z Krakowa, Rzeszowa, Koszyc, Bańskiej Bystrzycy, Miszkolca, Szegedu, Brna i Ostrawy dyskutowano w ub. tygodniu na „Roboczym przeglądzie regionalnych studiów telewizyjnych czwórki wyszehradzkiej".**

„To właściwie pierwsze spotkanie dyrekcji tych studiów" - powiedział „GL" Bogusław Lasota, stojący na czele oddziału rzeszowskiego Telewizji Polskiej - „Choć w gronie dziennikarzy przygotowujących co miesiąc program »Kwartet« spotykamy się częściej. To spotkanie ma bardziej koleżeński wymiar. Poznajemy się, prezentujemy swoje oferty programowe, już- wiemy, kto jaki ma poziom i w czym się specjalizuje. Zapoznajemy się z oczekiwaniami widzów tych krajów".

Wiele z pokazywanych w Ostrawie reportaży czy filmów dokumentalnych (w tym turystycznych) wziąłbym natychmiast. Jest jednak jeden problem techniczny. Studia regionalne w RC i na Słowacji mają bardzo krótkie pasma własnego programu. De facto brakuje tu telewizji regionalnej. Nawet zakładając, że biorę stąd film, to co w zamian mogę zaoferować, jeśli oni nie mają wystarczającego czasu antenowego na emisję. Póki co jedynie „Kwartet" jest dobrym pomysłem, gdyż emitowany jest centralnie".

Dyrektor ośrodka rzeszowskiego przyszłość widzi w kooprodukcji, np. w ub. roku w kooprodukcji czesko-słowacko-polskiej zrealizowano film o bitwie dukielskiej „Dukla - Krew i mit".

Przeglądowi towarzyszył mini-konkurs twórczości telewizyjnej, w którym wszystkich uczestników obdzielono nagrodami.

NOWYM SZEFEM JEST LENKA HUSAROWA

Starostowie na Kozubowej

KOZUBOWA (kor) - Tym razem schronisko na Kozubowej obrali sobie za miejsce obrad starostowie podbeskidzkich miejscowości, członków Stowarzyszenia Gmin Regionu Jabłonkowskiego. Jak poinformował nas starosta Łomnej Dolnej, Wiktor Sikora, głównym punktem grudniowego posiedzenia SGRJ były wybory nowego przewodniczącego Stowarzyszenia oraz jego zastępcy.

„Nowym szefem została moja dotychczasowa zastępczyni, starościna Nawsia, Lenka Husarowa" - powiedział W. Sikora, który stał na czele SGRJ przez ponad 2 lata. „Wiceprzewodniczącym Stowarzyszenia będzie natomiast w rozpoczynającej się kadencji Pavel Tomčala z Gródku".

Starostowie wyrazili też zadowolenie z tempa, jakim posuwają się do przodu prace nad przygotowaniem strategicznego planu rozwoju jabłonkowskiego Podbeskidzia, a zatem dotyczącego rozwoju 14 członkowskich gmin SGRJ w zakresie m.in. ekonomiki, turystyki i transportu. Dokument ten, którego opracowanie sfinansowane zostanie m.in. z dotacji państwowego Programu Odnowy Wsi, powinien zostać przyjęty jeszcze przed końcem br.

W ambasadzie przy choince

PRAGA (O. N.) - W siedzibie Ambasady RP w Pradze odbyło się we wtorek spotkanie przy choince z udziałem pracowników Ambasady, przedstawicieli Klubu Polskiego i praskiej Polonii. Świąteczne życzenia złożyli zebranym ambasador Marek Pernal, kardynał praski Miloslav Vlk i opolski arcybiskup Alfons Nossol.

Z okolicznościowym programem artystycznym, który spotkał się ze strony widzów i słuchaczy z bardzo pochlebną oceną, wystąpili soliści karwińskiej „Przyjaźni", Grażyna Wilk i Władysław Czepiec, poezję bożonarodzeniową recytował i na fortepianie akompaniował solistom kierownik artystyczny „Przyjaźni", Józef Wierzgoń.

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

Śpiewnik pieśni górniczych

Oryginalna spółka wydawnicza Karbon Invest i Kopalnia „Darków" wydała w tych dniach trzecią i ostatnią z serii publikacji poświęconych historii i teraźniejszości zagłębia karwińskiego.

Po albumach „Stara Karwina w fotografii" i „Stonawa" sfinansowała ona wydanie równie ekskluzywnego wydawnictwa „Zpěvník písní hornických", który skompletował i zredagował 9-osobowy zespół autorów: Josef Grim, Leon Jurica, Karel Kratochvíl, Miroslav Malura, Miroslav Mančař, Pevel Prokop, Jan Rokyta, Vladimír Špok i Josef Šťastný.

Bibliofilski album - podobnie jak poprzednie - nie znajdzie się na rynku książkowym. Trafić on może w ręce szczęśliwców jedynie jako dyrektorski prezent lub pamiątka z imprezy urządzonej przez Kopalnię „Darków". Pierwszą taką okazją był bankiet wydany w restauracji „Sztolnia" w Olbrachcicach-Pacałówce przez dyrektora „Darkowa", Karla Kratochvíla, na okoliczność oddania do użytku zrekultywowanych przykościelnych terenów w Karwinie. Na zdjęciu - dyr. Kratochvíl wpisuje dedykację do albumu, który za moment stanie się własnością jednego z uczestników bankietu. (s)

Fot. JAN OLEJNIK

Ustawy i dotacje

Dokończenie ze str. 1

Wicepremier Rychetský przewiduje, że ustawa wejdzie pod obrady parlamentu do drugiego czytania na przełomie marca i kwietnia przyszłego roku.

Omawiano też finansowanie prasy mniejszościowej. Redakcje 17 pism zgłosiły zapotrzebowanie na 35 mln koron. Swoje wnioski przedłożyły dwa nowo utworzone periodyki - żydowski „Hatikwa" oraz grecki „Kalimera". Rząd przeznaczył na prasę mniejszościową 30 mln koron. Dotacje miałyby być wyższe od tegorocznych o 7 proc. Dokładne kwoty Ministerstwo Finansów przekaże do wiadomości poszczególnych redakcji.

„Poruszyłem też na posiedzeniu sprawę wiosennego powszechnego spisu ludności" - powiedział po powrocie z Pragi redakcji „GL" prezes Rady Polaków, Wawrzyniec Fójcik. „Zwróciłem m.in. uwagę na konieczność odpowiedniego przeszkolenia komisarzy, którzy na naszym terenie np. mieliby bezwarunkowo umieć po polsku. Uzyskałem zapewnienie, że kwestionariusze spisowe będą do dyspozycji w różnych językach, także polskim. Niemniej ważny jest nie tylko sam fakt ich przygotowania, ale również to, aby komisarze proponowali je obywatelom i aby obywatele-Polacy wiedzieli o tym, że mogą z polskich kwestionariuszy korzystać". Jak dodał, spis ludności zasługuje na baczną uwagę, wszak jego wyniki zadecydują w znacznym stopniu o pozycji mniejszości w społeczeństwie.

54 miliony ton węgla

Dokończenie ze str. 1

najpierw indywidualnymi hydraulicznymi, a później hydraulicznymi obudowami mechanicznymi, młoty kruszące calizną sukcesywnie ustępowały miejsca kombajnom, łopaty zaś wyparte zostały przez pancerze i przenośniki taśmowe.

Dzięki nowej technice z roku na rok rosła wydajność pracy górniczej w stonawskiej kopalni i podnosiło się wydobycie. Swoje czterdziestolecie zakład ten, którego nazwa „9. květen" jest już nie tyle zapomniana, co podobno... zakazana nawet w prywatnych rozmowach pracowników, zamknął wydobyciem 54 mln ton wysokogatunkowego węgla.

Komputery do pracy i zabawy

Dokończenie ze str. 1

Fundacjom działającym w ramach projektu „Zdrowe Miasto Karwina" nowy sprzęt medyczny zawdzięcza od wczoraj również oddział ORL rajskiego szpitala. Jak nas poinformował jego ordynator MUDr Martin Eber, oddział został wzbogacony o dwa nowe inhalatory ultrasonograficzne, przyrząd do leczenia krwotoków śluzówki nosa, oksymetr pulsu umożliwiający śledzenie pracy serca u dziecka po operacji oraz komputer do gier, który zostanie wstawiony do dziecięcego pokoju na tym oddziale.

Minibusami inaczej

ORŁOWA (wak) - Dla niektórych pasażerów komunikacja minibusowa jest logicznym uzupełnieniem wielkich, kursującej sieci dużych autobusów, które przewożą co dnia setki tysięcy pasażerów. W miastach powiatu karwińskiego - Karwinie, Hawierzowie, Cz. Cieszynie, Boguminie i Orłowej, system ten stosowany jest od sześciu lat.

„Małe autobusy są wykorzystywane właśnie jako uzupełnienie na szczupło nie zatłoczonych liniach lub na trasach, gdzie podróżuje niewielu pasażerów - dowiedzieliśmy się w orłowskim ČSAD.

Z autobusowego dworca w Orłowej-Lutyni wyjeżdża np. minibus w kierunku Lutyni Dolnej, a z przystanku koło poczty w kierunku Rychwałdu. Są to wprawdzie tylko dwa pojazdy, ale już od pierwszych dni na trasie zdążyły swoich zwolenników.

„W minibusie jest czysto i przyjemnie. Ponadto kierowcy są w stanie zatrzymywać się na dodatkowych przystankach, co w bieżącej komunikacji miejskiej jest nie do pomyślenia" - mówi pani Blanka z Rychwałdu, która z minibusu korzysta od samego początku.

Nad filiżanką...

Dokończenie ze str. 1

Oprócz sieci herbaciarni „Dobrá jovna", które m.in. kształcą profesjonalistów w „herbacianej" dziedzinie, działa w kraju wiele innych lokali o liczebności i różnorodność jest niemal pliwie dużym plusem, konkurencji w tej dziedzinie jest potrzebna, ponieważ chodzi o swoisty fenomen na skalę całej Europy - nigdzie podobno herbaciarnie nie są tak popularne i na tak wysokim poziomie, jak w Republice Czeskiej.

Jak dodaje Filip Hasnik z Ostrawy, amator herbaty i znawca herbaciarni w Polsce i u nas, ponadto wielki miłośnik wschodnich filozofii i praktykujący buddysta, pijąc herbatę zapomniał o problemach, obawach, strachu. Dotrzysz w filiżankę Pi Lo Chun, prestiżowej szorzędnej chińskiej zielonej herbaty i cały twój niepokój rozpływa się jak mgiełka..." (ph)

NIE ZABRAKNIE ŻYWEGO JEZUSKA I OWIECZEK

Jasełka w plenerze

NAWSIE (kor) - Już jutro o godz. 16.00 rozpocznie się przed kościołem ewangelickim w Nawsiu przedświąteczne spotkanie pn. „Zabawa w jasełka", które przygotowali dla swoich rodziców, krewnych oraz sympatyków uczniowie katechezy z miejscowego polskiego przedszkola i szkoły podstawowej. Będą owe jasełka o tyle oryginalne, że całość odbywać się będzie... w plenerze.

„Pomysł zrodził się przed rokiem, kiedy to przygotowaliśmy jasełka na obchody 70-lecia naszego przedszkola" - powiedziała redakcji „GL" dyrektorka placówki Janina Goryl, która jest autorką scenariusza programu i wspólnie z nauczycielką Anną Zwyrtek pracowała z małymi aktorami. „Wówczas zwróciłam uwagę na wspaniałą scenerię wokół przedszkola i pobliskiego kościoła ewangelickiego i postanowiłam zorganizować jasełka plenerowe. Wykorzystaliśmy teksty różnych autorów i tradycyjne kolędy, a całość odbywać się będzie w żartobliwym tonie - dzieci np. mówią w tekstach o swoich wadach i przywarach...".

Rozpoczną się jasełka przed wejściem do kościoła, skąd mali aktorzy i publiczność przejdą w blasku pochodni do bramy prowadzącej na plac kościelny. Ostatnie sceny odbywać się będą przed budynkiem przedszkola, gdzie na zabraknie stajenki z żywym Jezuskiem oraz owieczkami.

Warto dodać, że całość przebiegnie będzie w duchu ekumenicznym - przy kościołem przywita wszystkich ucznia jasełek ks. senior Jan Wickland ze Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W., a po programie łamać się będzie z wszystkimi opłatkiem o. Chrystian z jabłonkowskiego klasztoru franciszkanów.

■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■

Zmiany w kalendarzu

W kalendarzu tradycyjnych świątecznio-noworocznych obowiązków papieża nastąpiły zmiany. Tegoroczną pasterkę 24 grudnia papież Jan Paweł II poprowadzi nie w bazylice, lecz na placu św. Piotra. Bazylika św. Piotra jest wprawdzie największa na świecie i mieści ponad 8 tys. osób, ale na ostatnią pasterkę w tym tysiącleciu przyjedzie do Rzymu znacznie więcej osób.

W Sylwestra papież nie odprawi tradycyjnej mszy dziękczynnej, połączonej z odśpiewaniem Te Deum. Uroczystość tę przełożono na 6 stycznia - dzień zakończenia Wielkiego Jubileuszu i zamknięcia Drzwi Świętych bazyliki św. Piotra. Drzwi Święte trzech pozostałych większych bazylik rzymskich Jan Paweł II zamknie 5 stycznia. 31 grudnia o północy papież wychyli się z okna Pałacu Apostolskiego, by pozdrowić pielgrzymów na placu św. Piotra. W przeciwieństwie do ub. roku, nie przewidziano koncertów ani pokazu sztucznych ogni.

Anorektyczki z »Playboya«

70 proc. dziewczyn, których zdjęcia ukazały się w ciągu minionych 20 lat na tzw. rozkładówkach „Playboya", cierpiało na kliniczną niedowagę - informuje w najnowszym numerze „Nature". Gazeta ostrzega, że wizerunek kobiecego ciała, propagowany w magazynach dla panów i w innych mediach, nie jest reprezentatywny, a może nawet szkodzić, jeśli wyzwala chęć dążenia do „ideału".

Do badań użyto tzw. wskaźnika BMI (body-mass index), który oblicza się, dzieląc wagę ciała (wyrażoną w kg) przez drugą potęgę wzrostu (wyrażonego w metrach kw.). Przeciętny BMI dziewczyny z „Playboya" wyniósł 18,1 (kg/m kw.), podczas gdy, wg obecnego stanu wiedzy medycznej, BMI poniżej 18,5 oznacza niedowagę. U ponad 70 proc. dziewczyn waga ciała była o ponad 15 proc. mniejsza od pożądanej, co uważa się za wartość progową anoreksji.

»Ulisses« na aukcji

Niedawno odkryty rękopis najdłuższego i najważniejszego rozdziału powieści Jamesa Joyce'a „Ulisses" dotarł pod młotek na aukcji Christie's w Nowym Jorku. Manuskrypt ten, który przez blisko 80 lat był przechowywany w niebieskiej okładce z marokańskiej skóry, został odkryty ostatniego lata. Dom aukcyjny Christie's poinformował o wystawieniu rękopisu na sprzedaż we wrześniu. Nie powiedział jednak, gdzie został on znaleziony.

Christie's szacuje, że rękopis osiągnie cenę od 800 tys. do 1,2 mln dolarów. Urodzony w 1882 r. J. Joyce jest jednym z najwybitniejszych prozaików XX w. Wielka powieść „Ulisses" nawiązuje do „Odysei" Homera i rozgrywa się w Dublinie w czasie jednego dnia w 1904 r.

Lekkomyślna pływaczka

Zlekceważenie ostrzeżeń przed rekodylami kosztowało życie 22-letniej pływaczkę, która zażywała romantycznej nocnej kąpieli w nadmorskim porcie St. Lucia w RPA. Wypadek wydarzył się w ub. piątek, tuż przed północą. Tracy Hunt została wciągnięta przez rekina pieżnika w głębinę na oczach jej przyjaciela Claudio Celestino. Zaalarmowani konserwatorzy przyrody i policjanci nie należli w półtorej doby później fragmenty zwłok pływaczki.

Para odbywała piknik przy ujściu jeziora do morza, gdzie często pojawiają się krokodyle i rekiny. O niebezpieczeństwie ostrzegają ustawione na brzegu tablice. Niemniejsze ryzyko dla pływaków stwarzają żyjące w jeziorze hipopotamy.

WŁADYSŁAW MARTYNEK OSIEMDZIESIĘCIOLETNI

Trzykrotnie narodzony

W tych dniach obchodzi osiemdziesięciolecie urodzin człowiek, który kopał złoto na Syberii, walczył na Monte Cassino, pracował w Indiach i... Ale po kolei.

■ **Panie Władysławie, pan właściwie urodził się trzykrotnie.**

- ?

■ **Po raz pierwszy w Kojkowicach 15 grudnia 1920 roku, po raz drugi na Syberii 6 stycznia 1942, kiedy prawie cudem pan nie zamarzł, gdy wraz z przyjacielem na piechotę wyruszyliście z Bodajbo po rzece Witim, by zaciągnąć się do Wojska Polskiego, i wreszcie 19 marca, już w szeregach 7. Dywizji Piechoty w Kermesie, kiedy udało się panu przezwyciężyć tyfus.**

- Dla ścisłości w tym wypadku należałoby jeszcze wspomnieć o bitwie o Monte Cassino, gdzie każdy dzień walki mógł być dniem ostatnim.

■ **Tak, swoją wojenną „przygodę", od chwili ucieczki z Trzyńca przed niemieckim okupantem, poprzez aresztowanie i transport na Syberię przez sowieckiego okupanta, niewolniczą pracę w kopalni złota, pełną niebezpieczeństwa wędrówkę w poszukiwaniu jednostek Wojska Polskiego na terenie Związku Radzieckiego, aż po wyjazd do Persji ciekawie opisuje pan w swej książce wspomnień „Pamiętnik Sybiraka", która ukazała się drukiem w roku 1997. Pomimo ciężkich i niebezpiecznych przeżyć, potraktował pan tę opowieść jako swoistą przygodę, bez narzekań na los, który tak właśnie pokierował pańskim młodym życiem.**

- Muszę przyznać, że w dużym stopniu przezwyciężyć trudne chwile podczas wojennej tułaczki pomogło mi harcerstwo. Członkiem Harcerstwa Polskiego w Czechosłowacji, w Trzyńcu, byłem od listopada 1933 roku.

■ **I ten duch społecznikowski nie opuścił pana również w latach powojennych. Był pan przecież prezesem Towarzyszenia Młodzieży Polskiej w Lesznej Dolnej, potem działaczem Ratkaowskim w Trzyńcu, chórzystą i prezesem PZS „Hutnik" w latach 1962 - 1969.**

- Tak, pracowałem społecznie, na ile zwalały mi obowiązki zawodowe.

▲ *Władysław Martynek*

■ **Wróćmy jeszcze do kampanii włoskiej.**

- Po rekonwalescencji potyfusowej w Iraku przeszedłem potrzebne szkolenia bojowe i wcielony zostałem ostatecznie do 2. Korpusu Polskiego pod dowództwem gen. Władysława Andersa. A potem Włochy - Monte Cassino, Piedimonte, Ankona i zwycięska bitwa o Bolonię. Następnie cały korpus przesunięto do Anglii i Szkocji, gdzie doczekałem się demobilizacji. Po siedmiu latach i dziesięciu miesiącach dnia 11 maja 1947 roku wróciłem do domu, skąd wyszedłem w dniu wybuchu wojny.

■ **I dorobił się pan wielu odznaczeń wojskowych, w tym między innymi Krzyża Pamiątkowego Monte Cassino, Gwiazdy za Wojnę 1939 - 1945, Gwiazdy Italii, Brytyjskiego Medalu 1939 - 1945, Krzyża Czynu Bojowego Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie itp. Uznanie jednak przyszło dopiero po zmianach w roku 1989. Ale w międzyczasie była jeszcze praca zawodowa.**

- Tak, początkowo, z wiadomych przyczyn, miałem kłopoty ze znalezieniem pracy. Jeszcze przed wojną wyuczyłem się zawodu odlewnika i w odlewni Huty Trzynieckiej ostatecznie pracowałem jako odlewnik, majster i metalurg technolog. Następnie jako fachowiec w latach 1969 - 1973 pracowałem w Indiach w odlewni w miejscowości Ranchi.

■ **Pracując, żyjąc sprawami współczesności, nie zapominał pan o przeżyciach wojennych, przepisując notatki robione na bieżąco, głównie potem w Szkocji, i próbował pan publikować co nieco w miarę możliwości...**

- Zyskałem nawet nagrodę w konkursie literackim, ale myślałem przede wszystkim o książce, którą udało mi się wydać dopiero w roku 1997.

■ **I która cieszyła się dużym powodzeniem.**

- Nakład jest już dawno wyczerpany, a stale jeszcze są ludzie, którzy chcieliby ją kupić i przeczytać.

■ **Czy nie zamierza pan kontynuować swych wspomnień wojennych, tym razem już o bezpośrednim udziale w bitwach na terenie Włoch?**

- Z podobnym pytaniem zwracało się do mnie sporo osób. Niestety, na kolejną książkę już chyba nie starczy mi sił. Mógłbym ewentualnie na łamach np. „Głosu Ludu" opisać ważniejsze wydarzenia wojenne z moim udziałem.

■ **Jako uczestnik walki zbrojnej z okupantem hitlerowskim jest pan siłą rzeczy aktywnym członkiem Związku Bojowników o Wolność. Proszę przybliżyć jego działalność.**

- Angażuję się w organizacji ZBW w Trzyńcu, któremu długie lata przewodniczył Józef Franek. Ze względu na chorobę musiał on zrezygnować z tej funkcji i przewodnictwo powierzono mnie. Nasza organizacja trzyniecka ma 70 członków, ich średni wiek wynosi 83 lata. Dawniej spotykaliśmy się w trzynieckim gimnazjum, obecnie w Klubie Emerytów na Folwarku. Naszym głównym zadaniem obecnie jest próba przeforsowania tablicy pamiątkowej z nazwiskami ofiar hitleryzmu i stalinizmu z Trzyńca i najbliższej okolicy. Dotychczas doliczyliśmy się 280 nazwisk, odpowiednie miejsce na cmentarzu trzynieckim już jest. Poza tym od założenia Koła Polskich Kombatantów w RC jestem członkiem komisji rewizyjnej tej organizacji.

■ **Wspominał pan swego czasu o konkursie „Kombatanckie życiorysy", gdzie zdobył pan spośród 36 prac (26 autorów) pierwszą nagrodę. Jaki będzie dalszy los tych wspomnień?**

- Nagrodzone prace mają ukazać się w formie książkowej.

■ **Pana nazwisko, biogramy i zdjęcia ukazały się niedawno w pięknej książce polsko-angielskiej o Monte Cassino...**

- Wyszła ona pod tytułem „Monte Cassino - Historia Ludzie Pamięć, History People Memory" w wydawnictwie Askon w Warszawie w roku bieżącym. Tutaj na stu stronicach przedstawiona jest historia 2. Korpusu Polskiego. Są tu nazwiska pochowanych na cmentarzu wojennym pod Monte Cassino, są zdjęcia i relacje z odsłonięcia pomnika Monte Cassino w Warszawie i jest wreszcie 200 biogramów żyjących jeszcze uczestników tej słynnej bitwy.

■ **Pan figuruje tam jako jedyny Zaolziak?**

- No tak, jedyny z Zaolzia jestem też członkiem Związku Sybiraków. Zarząd Główny ma siedzibę w Warszawie, ja jestem członkiem bielskobialskiego oddziału.

Dziękuję za rozmowę - z życzeniami długich lat życia i nadzieją, że znajdzie pan jeszcze czas na spisywanie swoich jakże ciekawych wspomnień.

KAZIMIERZ JAWORSKI

WYSTAWA TWÓRCZOŚCI JOLANTY LYSKOWEJ-PETRŽILKOWEJ

Powroty do stron rodzinnych

„Bardzo się cieszę, że mogę ponownie pokazać swe prace w Karwinie" - powiedziała we frysztackiej Galerii Zamkowej „Chagall" Jolanta Lyskowa-Petržilkowa znana czołowa ilustratorka dziecięcych czasopism, książek oraz współautorka filmów animowanych.

Ubiegłoroczna listopadowa wystawa w Bibliotece Regionalnej w Karwinie, przygotowana z okazji jej jubileuszu życiowego, wzbudziła wśród oglądających duże zainteresowanie. Nieźmi bowiem czytelnicy na Zaolziu korzyli sobie nazwisko Lyskowa-Petržilkowa z Jolą, którą znali ze szkoły w Solcy (urodziła się i mieszkała koło tzw. nowego kościoła w dawnej Karwinie) czy też z orłowskiego gimnazjum. A sama artystka, teraz mieszkanka Pragi, bardzo ciepło wspomina tamten okres. Przyjeżdżając do obecnej Karwiny, cieszy się na każde spotkanie ze swymi dawnymi i nowymi znajomymi. Lubi porozmawiać gwarą czy po polsku. Entuzjastycznie wspomina spotkanie w Galerii Zamkowej ze swym koleżką po fachu z Polski - Bohdanem Butenką, który przebywał na Zaolziu przed i po wernisażu wystawy Jolanty Lyskowej-Petržilkowej.

Absolwentka Wyższej Szkoły Artystyczno-Przemysłowej w Pradze w pracowni filmu animowanego u prof. Adolfa Hoffmeitera i Miroslava Jágra pokazuje tym razem w Galerii Zamkowej również inne prace - ciekawe obrazy (nawet z lat 60.). Korzystała i korzysta przy ich tworzeniu z nietypowych materiałów - blach, gwoździ, szpilek czy też jak ostanio, z moduritu, tak to niekiedy płaskorzeźby, często kolorowane, pełne filigranowych detali, wprowadzających w świat bajek i fantazji. Zainteresują też dzieci i pedagogów prace powstałe z kolorowych butelek z masy plastycznej po wodach mineralnych czy rzeźby ze skrawków materiałów tekstylnych.

▲ *Jolanta Lyskowa-Petržilkowa na wernisażu wystawy w Galerii Zamkowej „Chagall" w Karwinie-Frysztacie.*
Fot. archiwum galerii

Obrazki, ale też i większe obrazy Jolanty Lyskowej-Petržilkowej to przede wszystkim świat fantazji, a ściślej - radosnej i wesołej fantazji, pełen poezji, delikatności, wdzięku i subtelności. Wszystko to jest przeciwieństwem środowska, w którym artystka wyrastała - kraju ciężkiego przemysłu.

Po studiach przypadkowo trafiała do redakcji czasopism dla dzieci „Mateřídouška" i „Sluníčko". Tu właśnie rozpoczęła się bardzo udana współpraca, która przetrwała prawie do dziś i która zadecydowała o życiowej drodze artystki. Sama autorka nie wie dokładnie, ile książek zilustrowała. „Może było ich ponad 50, trudno mi policzyć. W każdym razie są to przede wszystkim większe cykle ilustracji - książki dla dzieci i młodzieży, podręczniki, czytanki i „abecadła" dla dzieci niepełnosprawnych, książeczki do kolorowania, kalendarze. Poza tym są też leporela, pexesa, pocztówki i wiele innych. Każda z tych prac to dla mnie nowa przygoda. Rozpoczynam ją od poszukiwania i pytania - podobam? Kiedy zdecydują się, że podejmę się ilustrowania, wiem, że chcę, by były to prace lepsze od poprzednich" - mówi artystka. Nam wypada już potem tylko podziwiać mistrzostwo jej rysunku, kompozycję, filigranowe detale, delikatność kolorów i fantazję.

Wystawę twórczości Jolanty Lyskowej-Petržilkowej zwiedzać można w Galerii Zamkowej „Chagall" w Karwinie-Frysztacie codziennie do 10 stycznia 2001 roku.

WŁADYSŁAW OWCZARZY

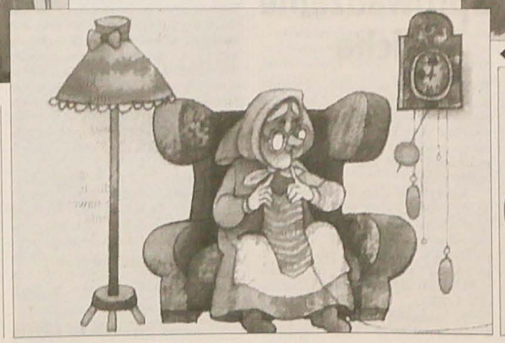

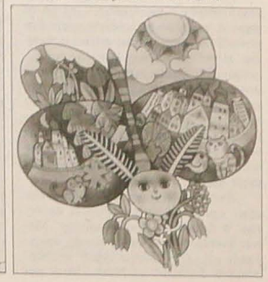

◆ *Postacie z książeczek i obrazów.*

W 125. ROCZNICĘ URODZIN WŁADYSŁAWA ORKANA

Znawca polskiej wsi

Tak się złożyło, że w kończącym się Roku Reymontowskim wypada przypomnieć jeszcze inne znaczące rocznice pisarzy, których twórczość i koleje życiowe w niejednym wypadku przypominają losy autora „Chłopów". Zarówno Jan Kasprowicz (12. 12. 1860 - 140. rocznica urodzin), jak i Władysław Orkan (27. 11. 1875 - 4. 3. 1930) byli znakomitymi znawcami wsi polskiej. W swej twórczości ujawnili przejmujące dokumenty literackie chłopskiej krzywdy, każdy z własnym kolorytem i wnioskami ideologicznymi. O jednym z nich kilka słów poniżej.

Władysław Orkan, którego 125. rocznica urodzin niedawno minęła, był głęboko zakorzeniony w rodzinnej glebie gorczańskiej (okolice Dunajca w Beskidzie Wysokim). Syn ubogich górali gorczańskich z trudnym dzieciństwem, nieszczęśliwą miłością, z kilku zaledwie klasami gimnazjalnymi, bez świadectwa maturalnego, pozostawił w swojej spuściźnie literackiej utwory poetyckie, dramatyczne, szereg opowiadań i powieści związanych niemal z każdym zakątkiem ziemi ojczystej.

Zanim rozpoczął właściwą twórczość literacką, popularność miała mu przynieść powieść Ignacego Sewera-Maciejowskiego „Matka", której bohaterką jest matka Władysława Orkana, prosta chłopka nie szczędząca trudów dla wykształcenia synów. A być może także przedmowa Kazimierza Przerwy-Tetmajera do pierwszej pozycji książkowej Orkana „Nowele" (1898) - Tetmajer chciał w nim widzieć pioniera szkoły podhalańskiej. Niezależnie od tych momentów Orkan torował sobie sam drogę do literatury. Utwory poetyckie (wydał cztery tomiki) oraz kilka utworów dramatycznych, z których najwięcej popularności zdobył „Skapany świat" (prapremiera we Lwowie w 1900 roku w Ruskim Teatrze Narodowym) można potraktować jako próbę wtargnięcia do literatury.

Twórczość Orkana prawdziwy wyraz znalazła dopiero w powieściach, opowiadaniach, szkicach i prozie narracyjnej. Związana jest niemal z każdym zakątkiem rodzinnej ziemi, jej mieszkańcami i problemami codziennego bytu tych ludzi. Z powieści przypomnijmy chociażby takie, jak „Komornicy", „Pomór", „Drzewiej", „Kostka Napierski" i inne.

Bardzo cenną częścią twórczości Orkana z ostatniego okresu są „Listy ze wsi". Zawarł w nich obrazki z życia gromady wiejskiej oparte większością na autentycznych wydarzeniach.

Na kilka lat przed śmiercią odbył Orkan ostatnią podróż do Włoch. Tam dowiedział się o ogłoszonym przez ówczesnego wojewodę śląskiego konkursie na utwór literacki związany z historią Śląska. Po powrocie do kraju zaczął gromadzić materiały i rozpoczął pierwsze szkice do historycznej powieści „Czantoria". Niestety, nagła śmierć przerwała ten ciekawie zapowiadający się utwór.

Dodajmy jeszcze, że jego wielka miłość do ludu znalazła później odbicie w kulcie pisarza po śmierci. Oto w Nowym Targu ufundowano pomnik, jego imieniem nazwano kilka instytucji wychowawczych, muzeum w Rabce i rezerwat turystyczny w Gorach na płn. odnogach Turbacza. W zachowanym tam domu rodzinnym, tzw. Orkanówce, urządzono muzeum.

Oczywiście twórczość Orkana inny miała wymiar dla współczesnych, inny też dla kolejnych pokoleń. W każdym razie pozostawił pisarz znakomity dokument literacki o ponurym obrazie wsi nękanej nędzą oraz konfliktami społecznymi.

JAN KORZENNY

Zapraszamy do reklamy na łamach »Głosu Ludu«
Szczegółowe informacje uzyskasz w Wydawnictwie OLZA w Czeskim Cieszynie przy ul. Čapka 7 lub w ostrawskiej redakcji „GL", ul. Novinářská 3.

Wymień starą za najnowszą

Masz stare auto a chciałbyś zamiast niego elegancki samochód ŠkodaFabia 1.4/44 kW lub 1.4/50 kW? W tym wypadku długo się nie zastanawiaj, ponieważ akcja trwa tylko do wyprzedania rezerw. Twój stary samochód Škoda odkupimy, odliczając jego cenę od transakcji a Ty otrzymasz cenową bonifikatę 15.000 Kč. Korzystając ze Škoda Leasingu od ŠkoFINu dodatkowo otrzymasz do 34.000 Kč w usługach, tzn. trzy lata ubezpieczenia autocasco i rok ubezpieczenia obowiązkowego gratis.

AUTOSERVIS CZUDEK

Plus bonus do 49.000 Kč

739 92 Nawsie
tel./faks: 0659/35 94 74
SPRZEDAŻ I SERWIS
Po-Pt: 7.00 - 18.00
So: 8.00 - 13.00

www.skoda-auto.cz

OLZA-0305

■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA ■

Sprowadzanie licha

Biorę to jak ponaglanie do przemyśleń, względnie jak zwyczajną konstatację, jak bardzo za mego życia świat się zmienił. Czyżby nasze krówki wtenczas, na miedzy pod przełęczą, były całkiem inne? Pasterzyk kilkuletni, martwiłem się z nimi o świeższą zieleń, o płaty cienia przy upale, potem cierpliwie znosiłem z nimi dotkliwe chłody jesienne z pluchami... Sprowadzane do obory, spokojnie „rómiegały", oczekując na kolejny udój. Wtedy już mogłem rozglądać się za tym, co nam nowy czas przyniesie.

I oto po JSR-ach i dalszych uprzemysłowieniach nie miałbym już po co wracać w nasze podgórskie gospodarstwo. To dlatego pewnie gdzieś w świecie tamte poczciwe krówki moje - „oszalały". Trzeba je zatem - ten wyraz zna nasza gwara od dawien dawna: „utracić". Całe mnóstwo potulnych stworzeń z tamtej naszej miedzy, co to nikomu nie wchodziły w szkodę... Jak to jest, czym biedne zawiniły? Co to się właściwie porobiło? - mawiała-pytała moja stareczka Anna z Ramszów.

„Przyroda mści się za udrękę zwierząt" - pisze ze swego „Punktu widzenia" w dzienniku „Lidové noviny" Marek Švehla. Inny Marek, Kryda, zastanawia się, „Czy Ziemia żyje?" w „Nieznanym Świecie" (7/2000). Idzie mu o książkę brytyjskiego biochemika Jamesa Lovelocka: „Gaja - nowe spojrzenie na życie na Ziemi" (1979). „Autor przedstawił w niej tezę, że nasza planeta nie jest bezładną masą mieszających się i reagujących z sobą związków chemicznych, ale żywym, samoregulującym się organizmem, stanowiącym jedną wielką i niepodzielną całość. Osobliście jednak nie należę do zwolenników katastroficznych scenariuszy. Ekosystemy nie zawalają się z dnia na dzień, tzn. że jeśli środowisko naturalne okaże się w mniejszym lub większym stopniu nie do zamieszkania, może to doprowadzić 'tylko' do radykalnego uszczuplenia ludzkiej populacji, tak że nie będzie już zdolna do szkodzenia owemu środowisku. Tym samym jej warunki życiowe paradoksalnie ulegną poprawie, ponieważ zostanie osiągnięta nowa równowaga".

No, nie ma co! Jak na wcale „optymistyczny" scenariusz „akcyjnej wizji" następnych tysiącleci... Galaktyczny Hollywood niechybnie się ucieszy: załoga Ziemi z Układu Słonecznego pewnie uzyska wtedy specjalną premię do swego akcyjnego honorarium: za wsteczny efekt wychowawczy, czyli tzw. morał.

WŁADYSŁAW SIKORA

LEKTURA Z PRZYMRUŻENIEM OKA **(345)**

Z. OLECH

Graj, Cyganie... *czyli* Dziewczyna znad Olzy

Lady Jeane jednakże odepchnęła go drżącymi dłońmi, nie chcąc nawet patrzeć na Hariettę.

- Moje, dziecko, moje dziecko - zawołała zrozpaczona - słyszycie, chcę zobaczyć dziecko! Bóg ciężko mnie pokarał! Moje dziecko, moje biedne dziecko, piersi. - Biedactwo przejęte niepokojem o męża, nie poznaje nawet swego dziecka.

Ojciec Marconi widząc, że sytuacja staje się niebezpieczna i że wszystko może być stracone, postanowił śpiesznie działać.

- Wasza Lordowska Mość - szepnął, zbliżając się do starego Anglika - jaśnie pani znajduje się teraz w stanie najgłębszej rozpaczy. Mam wrażenie, że najlepiej byłoby zostawić ją na jakiś czas samą. Samotność leczy duchowe rany, a poza tym muszę przypomnieć, że Wasza Lordowska Mość miał zamiar telegrafować do ministra wojny. Tylko w ten sposób będziemy mogli zdobyć jakąś pewność. Jeżeli pan pozwoli, mój lordzie, zaprowadzę jaśnie panią do pokoju i może zdołam jej jakoś to wszystko wyperswadować.

- Tak, idźcie, wielebny Ojcze! - zgodził się stary lord. - Odprowadźcie ją do jej buduaru i może zdołacie przemówić do niej jakoś. A teraz, wielebny Ojcze - dorzucił biedny ojciec, walcząc z napływającymi do oczu łzami - pokażcie, że istotnie macie wpływ na moją synową.

- Proszę mi podać ramię, jaśnie pani - zwrócił się Marconi do lady Jeane. - I proszę pozwolić odprowadzić się do buduaru.

Gdy po chwili ojciec Marconi pozostał sam z lady Jeane, stanął przed nią, wyprostowany i zawołał podniesionym głosem, który absolutnie nie przypomniał dotychczasowej jego uniżoności:

- Pani chce nas wszystkich unieszczęśliwić! Czy pani wie, że mogła pani wszystko zaprzepaścić?

- Wszystko zaprzepaścić - jęknęła lady Jeane. - Tak, mój przyjacielu, doznałam takiego uczucia, że powinnam paść do nóg lordowi Seymourowi i wyznać mu całą prawdę.

- Cicho, na miłość boską, cicho, proszę nie mówić tak głośno.

- Czy nie sądzicie, wielebny ojcze, że ta straszna wiadomość, którą otrzymaliśmy przed chwilą, jest karą Niebios za moją lekkomyślność? Przecież sami zapewnialiście mnie, że Bóg potrafi ukarać każdego za popełnione grzechy.

- Moja córko - odparł ojciec Marconi - to, co ci kiedy mówiłem, jest prawdą. Bóg potrafi karać, ale potrafi również odróżniać grzech od grzechu. Przecież pani właściwie żadnego grzechu nie popełniła. Przeciwnie - proszę pomyśleć, jak zrozpaczony byłby lord Seymour teraz, gdyby nie zobaczył przed sobą naszej małej Harietty. A nawet wówczas, gdy minie pierwszy ból po stracie syna, to dziecko z pewnością będzie mu pociechą. Zrobiła pani nawet dobry uczynek, dając lordowi taką wnuczkę i z pewnością pan Bóg nie poczytuje tego za grzech.

Słowa ojca Marconiego uczyniły odpowiednie wrażenie. Lady Jeane już po raz była najmocniej przekonana, że ksiądz ma słuszność. Otarła łzy i wyciągnąwszy doń rękę, wyszeptała:

- Dziękuję wam, wielebny ojcze, za dodanie mi otuchy. Teraz już nie dręczę mię samą myśl, że grzesznym swoim czynem rzuciłam klątwę na głowę mego męża.

Po kilku godzinach, gdy lord Seymour znajdował się w buduarze swej synowej, zapukano do drzwi i służący podał depeszę.

- Ach, to już odpowiedź od ministra wojny - zawołał stary lord z zadowoleniem. - Teraz wreszcie dowiemy się, czy tamta wiadomość była prawdziwa.

Otworzył depeszę drżącymi rękami i podszedłszy do okna, zaczął głośno czytać:

Upadek Chartum niestety jest rzeczą stwierdzoną. Generał Gordon zabity. Przed chwilą otrzymałem wiadomość, że pański syn, major baron Seymour, dostał się do niewoli.

- Więc Harry żyje - zawołała radośnie lady Jeane. - Wzięty został do niewoli przez Mahdiego, a ja go muszę stamtąd wydostać.

Stary lord ujął obydwie dłonie pięknej kobiety i uścisnął je mocno i serdecznie.

- Nie ty sama, moje dziecko - rzekł - będziesz się narażała na niebezpieczeństwa takiej podróży. Jesteś tylko delikatną kobietą i nigdy bym ci nie pozwolił na podobne przedsięwzięcie. Ty jako żona masz ten obowiązek, a ja jako ojciec mam prawo! Będę ci towarzyszył, Jeane. Udamy się obydwoje w tę podróż, aby odszukać naszego nieszczęśliwego Harry'ego.

- Ach, drogi ojcze - zawołała Jeane, pochylając się nad dłonią starca. - Jakże ci wdzięczna jestem za to postanowienie. Ale gdzie przez ten czas zostanie Harietta?

- Jeżeli chodzi o małą Hariettę - podchwycił lord Seymour - to sądzę, że najlepiej byłoby, żeby pojechała z nami.

- Co? Mamy ją zabrać w taką uciążliwą podróż? - zdziwiła się lady Jeane.

- Żadna podróż nie może być dla dziecka zbyt uciążliwa, skoro jest przyjętne nadzieją, że odnajdzie ojca - odparł lord Seymour. - A jakaż to radość będzie dla naszego Harry'ego, gdy w chwili odnalezienia będzie mógł zobaczyć dziecko!

Lady Jeane śpiesznie przymknęła oczy i spłonęła rumieńcem. W tej samej chwili jednak odczuła lekkie dotknięcie dłoni ojca Marconiego, co powstrzymało ją od zbyt szczerych zwierzeń.

- Gdy zabierzemy dziecko ze sobą - ciągnął dalej lord Seymour - z pewnością powiodą się nasze poszukiwania. Harietta stanie się naszą gwiazdą przewodnią. Stanowczo nie zgadzam się na to, aby została w domu, aczkolwiek mógłbym ją zostawić pod dobrą opieką w którymś z moich szkockich zamków.

- Wybacz, drogi ojcze - szepnęła nieśmiało lady Jeane - że jestem na ten temat trochę innego zdania. Musisz zrozumieć, że w podróży do Sudanu nie możemy być absolutnie niczym skrępowani, a z pewnością skrępowani byliby tym bardzo, gdyby z nami była Harietta. Pomyśl tylko, co by się stało, gdyby mała zachorowała po drodze. Przecież nam, dorosłym ludziom, łatwiej będzie znieść klimat afrykański, niż takiemu dziecku. Chyba przyznasz, że i ja mam prawo postanawiać o losie Harietty? Czy możemy mieć odwagę zabierać ją ze sobą do Afryki? Jeżeli nie daj Boże coś jej się stanie po drodze, zadręczą nas przecież wyrzuty sumienia. Nie, drogi ojcze, nie możemy życia naszego dziecka wystawiać na takie próby i dlatego też pozwól odwieźć ją do któregoś z twoich szkockich zamków, gdzie pozostanie do naszego powrotu.

- Dochodzę do wniosku - odparł lord Seymour - że możesz mieć rację, Jeane, mówiąc o tym, że dziecko nie zniesie afrykańskiego klimatu. Może i lepiej rzeczywiście, jeżeli Harietta zostanie w domu.

- Gdybyś pozwolił, drogi ojcze - zawołała lady Jeane po chwili - najchętniej wysłałabym Hariettę do starego szkockiego zamku należącego do mojej rodziny, a mianowicie do zamku Rizzio.

(cdn.)

PLOTKI

▲ 42-letnia **Jamie Lee Curtis**, mimo że zagrała w wielu znakomitych filmach z doborową obsadą - „Prawdziwe kłamstwa", „Rybka zwana Wandą" - szczególny sentyment ma do jednego filmu. Tego, od którego zaczęła się jej filmowa kariera. Chodzi o „Halloween" **Johna Carpentera** z 1978 r. Zaś sentyment swój Jamie wyraża m.in. w ten sposób, że jej telefon komórkowy zamiast zwyczajnie dzwonić wygrywa melodyjkę, która była tematem przewodnim tego słynnego horroru. „Ma to dwie zalety" - twierdzi. „Po pierwsze wciąż przypominam sobie film, który odegrał w moim życiu tak duże znaczenie. A po drugie, gdy jestem w miejscu publicznym, zawsze mogę rozpoznać, że to właśnie mój telefon dzwoni".

▲ **Barbra Streisand** niezmiernie ubolewa nad tym, że od kiedy została żoną **Jamesa Brolina**, przytyła prawie o 10 kg. I to wbrew dramatycznej diecie. Na szczęście mądry mąż posadził niedawno Barbrę na krześle przed sobą i powiedział do niej tak: „Przestań się tą sprawą tak przejmować i pamiętaj, że kocham cię po prostu za to, że jesteś". Skrugona małżonka wyznała wówczas, że mimo diety bywają takie momenty, zwłaszcza przed koncertami, kiedy objada się swymi ulubionymi orzeszkami w czekoladzie. Przyjemnie się słucha tej pogawędki małżonków młodych stażem, i chyba również duchem. Przypomnijmy, że James skończył w tym roku 60 lat, Barbra jest od niego o dwa lata młodsza. **(k)**

- Kiedy się umawialiśmy, że nie będziemy sobie dawali prezentów pod choinkę - tylko dzieciom - to przecież nie myślałam, że ZUPEŁNIE NIC!

MIODEM MOŻNA TEŻ SMAROWAĆ WARGI NA NOC

Usta pod ochroną

Po „coś" do smarowania ust sięgasz, gdy wargi już pieką i są popękane. Lepiej zmieniać kolejność. Pomadki ochronne i sztyfty pielęgnacyjne nakładaj przed wyjściem na mróz i wiatr, a także przed snem i po umyciu zębów - pasta wysusza delikatną skórę warg.

MROZ

Usta pozbawione gruczołów łojowych są szczególnie podatne na działanie promieni UV, wysychanie pod wpływem suchego powietrza i niskich temperatur. Wtedy pękają, łuszczą się, tworzą się bolesne ranki. Preparaty do pielęgnacji ust natłuszczają wargi i uelastyczniają cienki, delikatny naskórek.

Pomadki ochronne w sztyfcie zawierają wazelinę, witaminę E, oleje roślinne. Niestety na posmarowane nimi usta nie można nakładać kolorowych szminek (nie będą się trzymać), bo sztyfty zawierają składniki intensywnie natłuszczające. Działanie ochronne mają też **preparaty przedłużające trwałość makijażu ust.** Na rynku można kupić dwa takie specyfiki - Estée Lauder i Guerlain. Kolorowa szminka również chroni usta, ale musi być tłusta.

Na noc smaruj usta grubą warstwą wazeliny, która zmiękcza je i pomaga zachować naturalną wilgotność. Rano można zrobić peeling warg, masując je miękką szczoteczką do zębów lub delikatnym preparatem złuszczającym (czyli przeznaczonym do cery suchej i wrażliwej). Peeling usuwa postrzępiony naskórek, pobudza krążenie - wargi stają się różowe.

Co kilka dni warto sobie zrobić maseczkę z miodu lub miodu z żółtkiem, którą po dwudziestu minutach trzeba zetrzeć chusteczką higieniczną. Miodem (działa nawilżająco i antyseptycznie, łagodzi podrażnienia) można też smarować wargi na noc. Na mocno spierzchnięte, popękane usta można nałożyć **balsam do ust**, który nie tylko chroni, ale też łagodzi podrażnienia.

CZAS

Delikatna, cienka skóra wokół warg szybko traci jędrność, gdyż podobnie jak skóra wokół oczu jest w ciągłym ruchu. Już po trzydziestce mogą tworzyć się promieniste zmarszczki. Słabną mięśnie i kąciki ust zaczynają opadać. Na przyspieszone starzenie skóry wokół ust narażone są szczególnie kobiety palące.

Warto regularnie stosować specjalne **kremy do pielęgnacji skóry wokół oczu i ust.** Zawierają antyutleniacze, neutralizujące wolne rodniki, oraz składniki pobudzające produkcję kolagenu i elastyny. Jest także kilka drogich **kremów tylko do pielęgnacji skóry wokół ust**. Dodatkowo zawierają cząsteczki odbijające światło, które sprawiają, że usta wydają się gładsze i pełniejsze. Przedłużają trwałość makijażu i zapobiegają wydostawaniu się szminki poza ich kontur. **(W. O.)**

NA CZASIE SĄ DUŻE CZAPY Z LAT 70. I 80.

Moda na «ciepłą« głowę

Najwięcej ciepła tracimy przez głowę. Już to powinno nas przekonać do noszenia kapeluszy, czapek czy kapturów. W tym sezonie w sukurs zdrowemu rozsądkowi i troskliwym mamom przyszła moda. Kobiety i te najmłodsze, i starsze, jeśli chcą nadążać za tym, co proponują projektanci, w chłodny dzień nie pokażą się bez nakryć głowy.

To, czy założymy na głowę beret, kapelusz, chustę zależy tylko od nas. Każdy wybiera to, co lubi i w czym mu do twarzy. Modne są kapelusze nawiązujące stylem do lat 40. Mają małe ronda i głęboko chowają głowę. Można się też pokazać w typowo męskim fasonie.

Podobnie, jak już zresztą ubiegłej zimy, projektanci namawiają nas do toczków. Mogą być z połyskliwej tkaniny z woalkami albo z futra. Jeśli już jesteśmy przy futrach, na czasie są duże czapy z lat 70. i 80. i wszelkie łączenia skóry z innymi materiałami. Najlepiej jeśli futrzaną czapkę uzupełnimy takim samym kołnierzem i mufką lub przynajmniej obszyciami rękawów.

Do kogo kapelusze i toczki są „zasztywne" może sięgnąć po beret. Dopuszczalnym nakryciem głowy są też chusty i szale. Znane z poprzednich sezonów połączenie kaptura i szalu zastąpiono połączeniem kaptura ze swetrem.

Bez względu na to jaką czapka ma formę i z czego ją uszyto, nie można zapominać o obowiązującej kolorystyce. Najlepsze są odcienie śliwki, bordo i zieleni. Sporo jest też ostrych barw. Turkusów, żółci i różu. **(dz)**

KOMPOZYCJE POWINNY BYĆ DROBNE, O NIEKONTRASTUJĄCYCH ZE SOBĄ KOLORACH

Bożonarodzeniowe dekoracje

W okresie świąt Bożego Narodzenia w naszych mieszkaniach królują choinki obwieszone mnóstwem ozdób i przybrań. Przyjęło się, że im drzewko jest większe, tym lepiej podkreśla atmosferę świąteczną w domu. Taka dekoracja nie zawsze jednak stanowi gustowną ozdobę, a w małych mieszkaniach wręcz przeszkadza. Mając nie za wielkie „M", lepiej więc będzie przygotować dekorację w formie małej choineczki czy stroika ułożonego na stole lub zawieszonego na ścianie. Można je kupić w kwiaciarniach albo wykonać samemu, wykazując się przy tym fantazją i pomysłowością.

Przygotowując świąteczną dekorację, najpierw należy się zastanowić, co ma być jej motywem głównym. Trzeba pamiętać o zachowaniu rytmu i symetrii zarówno w kompozycji barw, jak i w kształtowaniu formy. Kształt powinien być piramidalny, a dodatki ułożone od najmniejszych na górze do zwiększających się ku dołowi.

Dekoracje na stół najlepiej układać w wiklinowych koszyczkach, ale można też zamiast nich użyć talerzy, dzbanów itp. Ważne jest, aby naczynie pasowało do kompozycji. Do wykonania stroika mogą służyć gałązki jodły, sosny lub sztucznej choinki, między które wkładamy świecę - symbol życia. Umieszczona centralnie, może być w kolorze czerwonym, bo ta barwa doskonale pasuje do zieleni. Do tego będzie pasowała złota bombka, szyszka lub wstążki. Taką kompozycję można uzwiecyć gałązką wierzby mandżurskiej lub brzozy. Można także całą kompozycję posypać brokatem lub spryskać sztucznym śniegiem w aerozolu. Do wykończenia stroika nadają się owoce, dzwoneczki, suche kwiaty lub liście pomalowane srebrnym lub złotym spreyem.

Można też ułożyć na środku trzy świece różnej wielkości, ale tej samej grubości i barwy. Według zasad tworzenia ikebany, będą one oznaczać niebo, ziemię i człowieka. Do tego dodamy ozdoby. Nie można mieszać srebra ze złotem oraz stosować gryzących się kolorów. Na spodzie powinny być ciężkie barwy, a jasne u góry.

Dekorację ścienną można wykonać na plastrze drzewa lub na hubie, naklejając na nie gałązki, układając świece, szyszkę, bombkę, sztuczną gwiazdę betlejemską. Wesołą ozobą - polecaną zwłaszcza gdy w domu są dzieci - będą figurki Mikołaja albo miniaturowe prezenciki. Do ozdobienia choinek nadają się maleńkie bombki, kokardki, pocięte kawałki grubego łańcucha, szyszki, listki, dzwonki, łańcuch ze sztucznych perełek. Można to jeszcze poprószyć sztucznym śniegiem. Na choince możemy powiesić same szyszki, opleść ją srebrnym łańcuchem, założyć maleńkie światełka. Można też na nej powiesić złote listki, a między gałązkami przepleść falujące złote wstążki do bukietów, dające wrażenie ruchu. Choinki umieszczamy w doniczkach zalanych gipsem lub na stojakach, np. z kawałka ładnego klocka. **(DZ)**

■ ŚWIAT FAJEK **(15)**

Śladami Sarmatów

Wierny prawdzie historycznej Stanisław Żeromski poświęca fajce osobliwą opowieść. Rzecz działa się w Górach Świętokrzyskich. Wuj Rafała Olbromskiego, Nardzewski, *wyciągnął z kieszeni kapciuch i nabił galicyjskim tytoniem swą glinianą fajeczkę. Strzelec Nardzewskiego, gdy go jego pan obdarzył szczypią tabaku, nie od rau przystąpił do palenia. Rozłarł tytoń na lewej dłoni, zwilżył go śliną obficie, ugniótł palcami i dopiero tak przygotowaną masą naładował fajkę. Potem całą fajkę wsunął w gorący popiół, pełen czerwonych węglików. Gdy zwilżony tytoń dobrze naprzał, wyjął fajkę z popiołu i jeden z węglików umieścił na wierzchu. - Tak dopiero będzie prawdziwe tęgie palenie. To jest dopiero Tiutiun! Już się ta z tem nie zrównają ani debrejskie liście, ani knastwer nie krajany...*

Gdy na propozycję chłopa młody Olbromski pociągnął cybuch, *zatoczył się, jak uderzony drągiem w głowę. Przez pewien czas tchu złapać nie mógł, a choć się wreszcie uspokoił, długo jeszcze czuł ogień w piersiach i w gardzieli. Takim „paliwem" raczyli się chłopi u schyłku XVIII stulecia...*

Fajka była również nieodłączną towarzyszką Juliusza Słowackiego. Warszawa zapamiętała go w obłokach dymu unoszącego się z fajczanych cybuchów w kawiarni pani Brzezickiej, na rogu ulicy Koziej. Kiedy na obczyźnie wyruszał z Neapolu w poszukiwaniu egzotycznych przygód szlakiem wiodącym od Koryntu po Ziemię Świętą, Damaszek i Bejrut, zaprzyjaźnił się z nargilą, fajką wodną. Na Krymie odnotuje w Beniowskim, że *„ludzie jedzą ryż, sorbety piją i palą czarny tytoń dżbel"*. Później w Paryżu wróci do swej starej lulki, którą ponoć palił w czasie krótkiej znajomości z mistrzem Towiańskim. Niewątpliwie wracał wspomnieniami do lat młodości i nucił starą Ordyńcową *Pieśni filaretów* (1824):

Przecz, precz od nas smutek wszelki! / Zapal fajkę, staw butelki. Niech wesoły z przyjacioły/ Wdzięcznie płynie czas!

Wiele strof fajce w swej poezji poświęcił Adam Mickiewicz, lecz o tym dowiemy się za dwa tygodnie.... **(M. E. F.)**

Kolumnę przygotowała: **WANDA KULA**

SMACZNEGO

Słodkości pod choinkę

Ciasteczka migdałowe

Składniki na 40 sztuk: po 25 dag mąki i kremówki, 18 dag cukru, 3 jajka, 1/2 torebki proszku do pieczenia, 2 łyżeczki cynamonu. **Masa migdałowa:** 15 dag płatków migdałów, 10 dag mieszanych owoców kandyzowanych, po 4 łyżki masła i kremówki, po 3 łyżki rumu i cukru, 2 torebki cukru waniliowego.

Sposób przyrządzania: Kremówki ubić z cukrem, jajkami i cynamonem. Wsypać mąkę, proszek do pieczenia, wymieszać. Ciasto przelać na przykrytą pergaminem blachę. Piec 15 min. w temp. 200 st. C. Rozgrzać tłuszcz, dodać resztę składników masy. Zagotować mieszając. Posmarować ciasto, piec 15 min. Pokroić na prostokąty.

Czas przygotowania: 1 godzina (bez czasu pieczenia), 1 ciastko = 130 kcal.

Aromatyczne kwadraciki

Składniki na 40 sztuk: 18 dag cukru pudru, po 15 dag mąki i kwaśnej śmietany, 4 łyżki masła, 3 jajka, po 8 dag siekanych migdałów i kandyzowanej skórki pomarańczowej, po 1/2 łyżeczki cynamonu, zmielonych goździków, startej gałki muszkatołowej, kardamonu i kolendry, 1 łyżeczka proszku do pieczenia, szczypta soli. **Lukier:** 18 dag cukru pudru, 1 białko.

Sposób przyrządzania: Podane składniki (oprócz migdałów) wymieszać na jednolite ciasto. Przełożyć na natłuszczoną blachę, posypać migdałami. Piec 20 min. w temp. 175 st. C. Pokroić na kwadraty. Udekorować lukrem.

Czas przygotowania: 1 godzina, 1 ciastko = 70 kcal.

Czekoladowo-kokosowe romby

Składniki na 40 sztuk: po 15 dag mąki, cukru i masła lub margaryny, 5 jajek, 2 łyżki kakao, 15 dag wiórków kokosowych, 4 łyżki likieru kokos, 10 dag czekolady, 2 łyżeczki proszku do pieczenia. **Lukier czekoladowy:** 20 dag cukru pudru, 1 białko, po 1 łyżczce kakao i likieru kokosowego.

Sposób przyrządzania: Tłuszcz utrzeć z cukrem. Dodać żółtka, mąkę, proszek do pieczenia, wiórki, startą czekoladę, kakao i likier. Ciasto połączyć z pianą z białek. Przelać na blachę, wyrównać powierzchnię. Piec 30 min. w temp. 175 st. C. Pokroić na romby. Puder utrzeć z białkiem, kakao i likierem. Polać ciastka, dodać kawałki orzecha kokosowego.

Czas przygotowania: 1 i 1/4 godziny, 1 ciastko = 70 kcal. **(k)**

TYGODNIOWY PROGRAM POLSKICH TELEWIZJI SATELITARNYCH

TV POLONIA

■ CZWARTEK 14 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata, **7.40** Polscy górnicy we Francji (rep.), **8.15** Krakowskie Przedmieście 27, **8.30** Wiadomości, **8.40** Giełda, **8.45** Wieści polonijne, **9.00** Ala i As (dla dzieci), **9.30** Skippy (s. anim.), **10.00** Stan wewnętrzny (fil pol.), **11.30** Rozmowy na nowy wiek - z Tomaszem Tomaszewskim o ortografii, **12.00** Wiadomości, **12.10** Księżycowy Wieczór Kabaretowy, **13.00** Złotopolscy (s.), **13.25** Linia specjalna, **14.15** Kompozytorzy: J. F. Haendel, **14.25** Bliscy i oddaleni, **14.45** Ojczyzna-polszczyzna, **15.00** Wiadomości, **15.10** Telerakupy, **15.35** Rozmowa dnia, **15.55** Rozmowy na nowy wiek - z Tomaszem Tomaszewskim o fotografii, **16.25** Magazyn kulturalny, **17.00** Teleexpress, **17.15** Papierowy teatrzyk: Trzy piórka (dla dzieci), **17.25** Wszystko gra: Fortepian (dla dzieci), **17.40** Tropiciele gwiazd (s.), **18.15** Salon lwowski:, **18.35** Złotopolscy (s.), **19.00** Wieści polonijne, **19.15** Dobranocka: Tajemnica szyfru Marabuta (s. anim.), **19.30** Wiadomości, **20.00** Jean Anouilh: Skowronek (teatr TV), **21.30** Piknik Country - Mragowo 2000, **22.05** Anima: Marian Cholerek, **22.30** Panorama, **22.50** Sport-telegram, **23.00** Tygodnik polityczny Jedynki, **23.45** Polski dokument telewizyjny: Trwoga (film dok.), **0.10** Wiklinowy koszyk (film anim.), **0.20** Teledyski na życzenie, **0.30** Monitor Wiadomości, **1.00** Wieści polonijne, **1.15** Tajemnica szyfru Marabuta (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Złotopolscy (s.), **2.30** Jean Anouilh: Skowronek (teatr TV), **4.00** Piknik Country - Mragowo 2000, **4.35** Anima: Marian Cholerek, **5.00** Panorama, **5.20** Dekada: Od Układu Warszawskiego do NATO.

■ PIĄTEK 15 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata, **7.45** Magazyn kulturalny, **8.15** Krakowskie Przedmieście 27, **8.30** Wiadomości, **8.40** Giełda, **8.45** Wieści polonijne, **9.00** Papierowy teatrzyk: Trzy piórka (dla dzieci), **9.20** Wszystko gra (dla dzieci), **9.30** Tropiciele gwiazd (s.), **10.00** Polonica: Powrót Arsena Lupina (s.), **10.55** Dekada: Od Układu Warszawskiego do NATO, **11.30** Credo 2000 (pr. katol.), **12.00** Wiadomości, **12.10** Kot - wspomnienia o Konstantym Jeleńskim (film dok.), **13.00** Złotopolscy (s.), **13.25** Tygodnik polityczny Jedynki, **14.10** Hulaj dusza, **15.00** Wiadomości, **15.10** Telerakupy, **15.25** Anima: Marian Cholerek, **15.45** Rozmowa dnia, **16.05** Credo 2000 (pr. katol.), **16.30** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **17.00** Teleexpress, **17.15** Cyberszkoła, **18.00** Hity satelity, **18.15** Ludzie listy piszą, **18.35** Złotopolscy (s.), **19.00** Przegląd prasy polonijnej, **19.15** Dobranocka: Marceli Szpak dziwi się światu, **19.30** Wiadomości, **20.00** Teraz Polonia, **21.00** Polonica: Powrót Arsena Lupina (s.), **22.00** MdM (pr. rozrywˇ.), **22.30** Panorama, **22.50** Sport-telegram, **23.00** Porozmawiajmy, **0.00** Szpital Dzieciątka Jezus (s.), **0.30** Monitor Wiadomości, **1.00** Przegląd prasy polonijnej, **1.15** Marceli Szpak dziwi się światu (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Złotopolscy (s.), **2.30** Teraz Polonia, **3.30** Polonica: Powrót Arsena Lupina (s.), **4.30** MdM (pr. rozrywˇ.), **5.00** Panorama, **5.20** Sport-telegram, **5.30** Krzyżówka szczęścia (teleturniej).

■ SOBOTA 16 GRUDNIA

6.00 Ród Gąsieniców (s.), **7.00** Echa tygodnia, **7.30** Miss Polonii (konkurs dla widzów), **7.35** Klan (s.), **8.45** Ziarno (pr. katol.), **9.15** 5-10-15 (dla dzieci i młodzieży), **9.35** Babar (s. anim.), **10.00** Hity satelity, **10.15** Uczmy się polskiego, **10.45** Badziewiakowie (s.), **11.20** Madonny polskie: Matka Boża Śnieżna (rep.), **11.50** Polscy rolnicy we Francji (rep.), **12.20** Astrid Lindgren: Dzieci z Bullerbyn (teatr TV), **13.00** Teledyski na życzenie, **13.10** Skarbiec, **13.40** Śniardwy (film dok.), **14.05** Alek - portret Aleksandra Maliszewskiego (rep.), **14.30** Kocham Polskę (teleturniej), **15.00** Muzyka łączy pokolenia: Ewa Bem - Reni Jusis (mag.), **15.50** DTV (pr. rozrywˇ.), **16.00** Sensacje XX wieku: Rok 194, **16.25** Magazyn polonijny z Białorusi, **17.00** Teleexpress, **17.15** Mówi się... (pr. porad.), **17.35** Przeboje „Hulaj Duszy", **18.15** Na dobre i na złe (s.), **19.05** Kurier z Waszyngtonu, **19.20** Dobranocka: Bolek i Lolek wyruszają w świat, **19.30** Wiadomości, **20.00** Miss Polonii (konkurs dla widzów), **20.05** Historia kina w Popielawach (film pol.), **22.30** Panorama, **22.50** Sport-telegram, **23.00** Zwierzenia kontrolowane: Marek Kondrat, **23.25** A śmierć utraci swoją władzę (pr. poetycko-muz.), **23.50** Sportowa sobota, **0.00** DTV (pr. rozrywˇ.), **0.10** Na dobre i na złe (s.), **1.00** Teledyski na życzenie, **1.15** Bolek i Lolek wyruszają w świat (s. anim.), **1.50** Sport, **1.54** Pogoda, **1.55** Miss Polonii (konkurs dla widzów), **2.00** Historia kina w Popielawach (film pol.), **3.35** Zbigniew Zamachowski i jego przyjaciele - Big Zbig show, **4.30** Skarbiec (mag.), **5.00** Panorama, **5.20** Sport-telegram, **5.30** Sensacje XX wieku: Rok 1941, **5.55** Kurier z Waszyngtonu.

■ NIEDZIELA 17 GRUDNIA

6.10 Na dobre i na złe (s.), **7.00** Słowo na niedzielę, **7.05** Polscy rolnicy we Francji (rep.), **7.35** Dziedzictwo: Z dziejów Drohiczyna (rep.), **8.05** Miss Polonii (konkurs dla widzów), **8.10** Złotopolscy (s.), **9.00** Fraglesi (s. anim.), **9.25** Niedzielne muzykowanie: X Dni Ignacego Jana Paderewskiego, **10.25** Gehenna (film pol.), **11.45** Teledyski na życzenie, **12.00** Otwarte drzwi (pr. katol.), **12.40** Czasy (pr. katol.), **13.00** Transmisja niedzielnej mszy św. z kościoła pw. św. Szczepana w Katowicach, **14.00** Galeria: Kraina w kratkę, **14.20** Parnas Literacki: Leopold Staff, **14.30** Częściej proszę - koncert Piaska, **15.15** Biografie: Daremna misja (film dok.), **15.50** Aukcja kart świątecznych dla dzieci z Kazachstanu, **16.00** Chrząszcz brzmi w trzcinie..., **16.20** Ziemia od innych droższa (teleturniej), **16.45** Spotkanie z Polonią, **17.00** Teleexpress, **17.15** Matki, żony i kochanki (s.), **18.05** Aukcja kart świątecznych dla dzieci z Kazachstanu, **18.10** Zaproszenie, **18.30** Chłopcy z Targowej 61 - Ostatni bal Filmówki (rep.), **19.10** Aukcja kart świątecznych dla dzieci z Kazachstanu, **19.15** Dobranocka: Rycerz Piotruś herbu Trzy Jabłka, **19.30** Wiadomości, **19.55** Miss Polonii (konkurs dla widzów), **20.00** Artystyczne tandemy: Jezioro Bodeńskie (film pol.), **21.20** Aukcja kart świątecznych dla dzieci z Kazachstanu, **21.30** Bałtycki Festiwal Piosenki - Karlshamn 2000, **22.20** Telefon, to twój przyjaciel (film anim.), **22.30** Panorama, **22.50** Sport-telegram, **23.00** XX Biesiady Humoru i Satyry w Lidzbarku Warmińskim, **23.40** Być albo nie być (film anim.), **23.45** Wszystko po drodze (film dok.), **0.15** Sportowa niedziela, **0.35** Przeboje „Hulaj Duszy", **1.15** Rycerz Piotruś herbu Trzy Jabłka (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **1.55** Miss Polonii (konkurs dla widzów), **2.00** Artystyczne tandemy: Jezioro Bodeńskie (film pol.), **3.20** Być albo nie być (film anim.), **3.30** Bałtycki Festiwal Piosenki - Karlshamn 2000, **4.20** Teledyski na życzenie, **4.30** Magazyn polonijny z Białorusi, **5.00** Panorama, **5.20** Sport-telegram, **5.25** Galeria: Kraina w kratkę, **5.45** Telefon, to twój przyjaciel (film anim.).

■ PONIEDZIAŁEK 18 GRUDNIA

6.00 Konserwacja nadajnika do godz. 15.00, **15.00** Wiadomości, **15.10** Teledyski na życzenie, **15.25** Ludzie listy piszą, **15.45** Rozmowa dnia, **16.05** Galeria: Kraina w kratkę, **16.30** Małe ojczyzny: Wioska z pamięci i ze słuchu (film dok.), **17.00** Teleexpress, **17.15** Baśniowa kraina braci Grimm, Simsala (s. anim.), **17.45** Sportowy tydzień, **18.35** Klan (s.), **18.55** Telezakupy, **19.15** Dobranocka: Przygody Kota Filemona, **19.30** Wiadomości, **20.00** Miss Polonii (konkurs dla widzów), **20.05** Wesela nie będzie (film pol.), **21.30** Muzyczny gwiazdozbiór: Grupa Pod Budą, **22.00** Dialogi z przeszłością, **22.32** Panorama, **22.55** Sport-telegram, **23.00** Ze sztuką na ty: Krakowskie oblicza Renesansu i Manieryzmu (film dok.), **23.50** Tatry - wielka miłość polskich kompozytorów, **0.30** Monitor Wiadomości, **1.00** Ludzie listy piszą, **1.20** Przygody Kota Filemona (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Miss Polonii (konkurs dla widzów), **2.05** Klan (s.), **2.30** Wesela nie będzie (film pol.), **3.55** Muzyczny gwiazdozbiór: Grupa Pod Budą, **4.30** Dialogi z przeszłością, **5.00** Panorama, **5.20** Sport-telegram, **5.30** Małe ojczyzny: Wioska z pamięci i ze słuchu (film dok.).

■ WTOREK 19 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata, **7.45** Magazyn polonijny z Białorusi, **8.15** Krakowskie Przedmieście 27, **8.30** Wiadomości, **8.40** Giełda, **8.45** Przegląd prasy polonijnej, **9.00** Julek i zwierzęta (dla dzieci), **9.10** Tęczowa bajeczka (dla dzieci), **9.20** Tut-Turynka (dla dzieci), **9.30** Baśniowa kraina braci Grimm, Simsala (s. anim.), **9.55** Miss Polonii (konkurs dla widzów), **10.00** Wesela nie będzie (film pol.), **11.30** Dialogi z przeszłością, **12.00** Wiadomości, **12.10** Sportowy tydzień, **13.00** Klan (s.), **13.20** Ze sztuką na ty: Krakowskie oblicza Renesansu i Manieryzmu (film dok.), **14.10** Polski dokument telewizyjny: Trwoga (film dok.), **14.40** W rajskim ogrodzie: Teraju, **15.00** Wiadomości, **15.10** Królowie Parany (rep.), **15.20** Salon lwowski: Tadeusz Myczkowski - Król Jegomość Bractwa Kurkowego, **15.35** Rozmowa dnia, **15.55** Tajemnice armii: Historia nieznanych jeńców (rep.), **16.25** Raj (pr. katol.), **17.00** Teleexpress, **17.15** Południk 19. (mag.), **17.35** Plecak pełen przygód (s.), **18.00** Zaproszenie, **18.20** Telezakupy, **18.35** Klan (s.), **19.00** Wieści polonijne, **19.15** Dobranocka: Kasztaniaki, **19.30** Wiadomości, **20.00** Miss Polonii (konkurs dla widzów), **20.05** Królowa Bona (s.), **21.00** Dalecy - Bliscy (pr. publicyst.), **21.30** XXVII Ogólnopolskie Spotkania Zamkowe - Śpiewajmy poezję, **22.20** Teledyski na życzenie, **22.32** Panorama, **22.55** Sport-telegram, **23.00** Forum polonijne, **23.45** Ogród sztuk: Twarze, **0.15** Skansen, (film anim.), **0.30** Monitor Wiadomości, **1.00** Wieści polonijne, **1.15** Kasztaniaki (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Miss Polonii (konkurs dla widzów), **2.05** Klan (s.), **2.30** Królowa Bona (s.), **3.30** Dalecy - Bliscy (pr. publicyst.), **4.00** XXVII Ogólnopolskie Spotkania Zamkowe - Śpiewajmy poezję, **4.50** Teledyski na życzenie, **5.00** Panorama, **5.20** Sport-telegram, **5.30** Skarbiec (mag.).

■ ŚRODA 20 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata, **7.30** Katalog zabytków: Wambierzyce - Kalwaria, **7.45** Oto Polska, **8.15** Krakowskie Przedmieście 27, **8.30** Wiadomości, **8.40** Giełda, **8.45** Wieści polonijne, **9.00** Południk 19. (mag.), **9.30** Plecak pełen przygód (s.), **9.55** Miss Polonii (konkurs dla widzów), **10.00** Królowa Bona (s.), **10.55** Dwie skały (piosenki Jacka Kaczmarskiego), **11.25** Fronda: Piękna śmierć, **11.50** Skansen (film anim.), **12.00** Wiadomości, **12.10** Częściej proszę (koncert Piaska), **13.00** Klan (s.), **13.25** Forum, **14.10** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza, **14.35** Kwadrans na kawę, **14.50** Jak nauka wyszła z lasu (film anim.), **15.00** Wiadomości, **15.10** Mini wykłady o maxi sprawach (s.), **15.25** Zaproszenie, **15.45** Rozmowa dnia, **16.05** Fronda: Piękna śmierć, **16.30** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **17.00** Teleexpress, **17.15** Ala i As (dla dzieci), **17.40** Skippy (s. anim.), **18.10** Tam gdzie rosną oliwki (rep.), **18.20** Telezakupy, **18.35** Klan (s.), **19.00** Wieści polonijne, **19.15** Dobranocka: Przygody Świerszczyka, **19.30** Wiadomości, **20.00** Miss Polonii (konkurs dla widzów), **20.05** Weryfikacja (film pol.), **21.40** Piosenki z filmoteki, **22.20** Forum polonijne, **22.35** Panorama, **22.55** Sport-telegram, **23.00** Linia specjalna, **23.50** Archiwista (film dok.), **0.42** Monitor Wiadomości, **1.00** Wieści polonijne, **1.15** Przygody Świerszczyka (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Miss Polonii (konkurs dla widzów), **2.05** Klan (s.), **2.30** Weryfikacja (film pol.), **4.00** Piosenki z filmoteki, **4.40** Forum Polonijne, **5.00** Panorama, **5.20** Sport-telegram, **5.25** Krzyżówka szczęścia (teleturniej).

RTL 7

■ CZWARTEK 14 GRUDNIA

6.00 Maria Emilia (telenowela), **6.45** Katalina i Sebastian (telenowela), **7.30** Odjazdowe kreskówki: Woody Woodpecker, Dragon Ball GT (s. anim.), **8.35** Czy boisz się ciemności? (s.), **9.00** Zagubiony w czasie (s.), **9.50** Nieśmiertelna (s.), **10.40** Podaj dalej (teleturniej), **11.10** Zwariowana kamera (pr. rozrywˇ.), **12.00** Teleshopping, **13.05** Gra w przeboje (teleturniej), **13.35** Katalina i Sebastian (telenowela), **14.20** Maria Emilia (telenowela), **15.10** Odjazdowe kreskówki: Woody Woodpecker, Dragon Ball GT (s. anim.), **16.25** Czy boisz się ciemności? (s.), **16.50** Zagubiony w czasie (s.), **17.40** Nieśmiertelna (s.), **18.30** Gra w przeboje (teleturniej), **19.00** Zoom, **19.30** Podaj dalej (teleturniej), **20.05** Uwolnić szkołę (film USA), **21.40** Zaginiony skarb (film USA(, **23.25** Sexplozja, **23.40** Zoom, **0.10** Piranie (film USA), **1.50** Zaginiony skarb (film USA).

■ SOBOTA 16 GRUDNIA

6.00 Teledyski, **7.00** Odjazdowe kreskówki: Nanook, Woody Woodpecker, SOS Croco,Kangoo, Dr. Slump, Rycerze Zodiaku (s. anim.), **10.25** Beczka śmiechu (pr. rozrywˇ.), **10.50** Zagubiony w czasie (s.), **11.35** Tata major (s.), **12.00** Tajemnicza wyspa (s.), **12.30** Ukryte miasto (s.), **12.55** Gra w przeboje (teleturniej), **13.25** Trzecia planeta od Słońca V (s.), **13.50** Uwolnić szkołę (film USA), **15.20** SeaQuest (s.), **16.10** Na wariackich papierach (s.), **17.05** Czynnik PSI IV (s.), **17.55** Wieczór z reklamą, **18.30** Gra w przeboje (teleturniej), **19.00** Zoom, **19.30** Trzecia planeta od Słońca V (s.), **20.00** Wybierz mnie (film USA), **22.10** Piranie (film USA), **0.00** Hotel (s.), **0.50** Czynnik PSI IV (s.), **1.35** Czerwona fala (film USA), **3.15** Scanner Cop (film USA).

■ NIEDZIELA 17 GRUDNIA

6.00 Teledyski, **7.00** Odjazdowe kreskówki: Nanook, SOS Croco, Kangoo, Dr. Slump, Rycerze Zodiaku (s. anim.), **10.15** SeaQuest (s.), **11.00** Hotel (s.), **11.50** Ulubiony sport mężczyzn (film USA), **13.55** Na wariackich papierach (s.), **14.45** Felix (s.), **15.35** Akwanauci (s. dok.), **16.30** Władca zwierząt (s.), **17.20** Tajemniczy Mikołaj (film USA), **19.00** Extra Zoom, **20.00** Czerwona fala (film USA), **21.50** Scanner Cop (film USA), **23.35** Władca zwierząt (s.), **0.20** Felix (s.), **1.10** Extra Zoom, **2.00** Akwanauci (s. dok.).

■ PONIEDZIAŁEK 18 GRUDNIA

6.00 Teledyski, **6.15** Maria Emilia (telenowela), **7.00** Katalina i Sebastian (telenowela), **7.45** Odjazdowe kreskówki: Rycerze Zodiaku, Dragon Ball GT (s. anim.), **8.50** Czy boisz się ciemności? (s.), **9.15** Nieśmiertelna (s.), **10.05** Podaj dalej (teleturniej), **10.35** Tajemniczy Mikołaj (film USA), **12.00** Teleshopping, **13.05** Gra w przeboje (teleturniej), **13.35** Katalina i Sebastian (telenowela), **14.20** Maria Emilia (telenowela), **15.10** Odjazdowe kreskówki: Woody Woodpecker, Dragon Ball GT (s. anim.), **16.25** Czy boisz się ciemności? (s.), **16.50** Zagubiony w czasie (s.), **17.40** Lista zobowiązań (s.), **18.30** Gra w przeboje (teleturniej), **19.00** Zoom, **19.30** Podaj dalej (teleturniej), **20.05** Mistrz deskorolki (film USA), **22.00** 52 minuty (rep.), **23.00** Miłość i kule (film USA), **0.40** Sexplozja, **1.00** Zoom, **1.25** Mistrz deskorolki (film USA), **3.05** Miłość i kule (film USA).

POLSAT 2:

■ CZWARTEK 14 GRUDNIA

8.00 Kalejdoskop paryski (film dok.), **8.55** BTV, **9.00** Graffiti, **9.10** Planeta Południe (s. dok.), **9.40** Kurier TV, **9.55** BTV, **10.00** INFORmator Przedsiębiorcy, **10.25** Bumerang (pr. publicyst.), **10.55** BTV, **11.00** 40 lat minęło - Polskie Kroniki Filmowe, **11.30** Ludzie się liczą (s. dok.), **12.00** Na każdy temat, **12.55** BTV, **13.00** 60 minut, **13.55** BTV, **14.00** Okna na Chicago (cykl rep.), **14.55** BTV, **15.00** INFORmator Przedsiębiorcy, **15.30** Informacje, **15.50** BTV, **16.00** Wyprawy (s. dok.), **16.55** BTV, **17.00** Real TV, **17.30** Informacje, prognoza pogody, **17.45** 60 minut, **18.40** Temat dnia, **18.55** Real TV (s. dok.), **19.20** Prognoza pogody, **19.25** Informacje krajowe, **19.35** Sport, **19.40** Kurier TV, **19.55** Kontakt - magazyn Unii Europejskiej (s. dok.), **20.25** Afficionado (pr. muz.), **20.50** Informacje, **21.00** BTV, **21.10** Życie dzikich zwierząt (s. dok.), **21.40** Graffiti, **21.50** Informacje, **22.00** BTV, **22.10** INFORmator Giełdowy, **22.35** Kurier TV, **22.50** INFORmator Finansowy, **23.20** BTV, **23.30** Wieczorny blok informacyjno-publicystyczny, **0.00** BTV.

■ SOBOTA 16 GRUDNIA

8.00 Na każdy temat, **9.00** Okna na Chicago (cykl rep.), **9.50** Planeta praca-Jobs.pl, **10.05** Kalejdoskop paryski (film dok.), **11.00** 20 lat minęło - Polskie Kroniki Filmowe, **11.30** INFORmator Giełdowy, **12.00** Afficionado (pr. muz.), **13.00** Focus - poznaj świat (s. dok.), **13.30** Świat odkryć (s. dok.), **14.00** Wehikuł (mag. samochodowy), **14.30** Planeta Południe (s. dok.), **15.00** Afficionado (mag. muz.), **15.30** Życie dzikich zwierząt (s. dok.), **16.00** Informacje, prognoza pogody, **16.20** Bumerang, **17.00** Kalejdoskop (mag.), **17.30** Informacje, prognoza pogody, **17.45** Reporterskie okiem (s. dok.), **18.35** Sporty ekstremalne (s. dok.), **19.00** Planeta praca-Jobs.pl, **19.20** Prognoza pogody, **19.25** Informacje, **19.30** Kalejdoskop (mag.), **19.55** Trzy portrety (film dok.), **20.50** Informacje, **21.00** BTV, **21.10** Ludzie się liczą (s. dok.), **21.35** Biznes Tydzień, **21.50** Informacje, **22.00** BTV, **22.10** 40 lat minęło - Polskie Kroniki Filmowe, **22.35** Program muzyczny.

■ NIEDZIELA 17 GRUDNIA

8.00 Wyprawy (s. dok.), **9.00** Kontakt - magazyn Unii Europejskiej (s. dok.), **9.30** Afficionado (mag. muz.), **10.00** Reporterskie okiem (s. dok.), **11.00** 20 lat minęło - Polskie Kroniki Filmowe, **11.30** Kalejdoskop (mag.), **12.00** Trzy portrety (film dok.), **13.00** Ludzie się liczą (s. dok.), **13.30** Planeta Południe (s. dok.), **14.00** Kurier sensacji, **14.30** Życie dzikich zwierząt (s. dok.), **15.00** Prodigy (rep.), **16.00** Informacje, prognoza pogody, **16.20** Ludzie się liczą (s. dok.), **17.00** Informacje, prognoza pogody, **17.30** Tydzień, **17.30** Informacje, prognoza pogody, **17.45** Afficionado (mag. muz.), **18.35** Nie oblicze sportu (s. dok.), **19.00** Planeta praca-Jobs.pl, **19.20** Prognoza pogody, **19.25** Informacje, **19.30** INFORmator Giełdowy, **19.55** Focus - poznaj świat (s. dok.), **20.25** Sexodkryć (s. dok.), **20.50** Informacje, **21.00** BTV, **21.10** 40 lat minęło - Polskie Kroniki Filmowe, **22.35** Program muzyczny.

■ PONIEDZIAŁEK 18 GRUDNIA

8.00 Reporterskim okiem (s. dok.), **8.45** Planeta praca-Jobs.pl, **9.00** BTV, **9.05** Graffiti, **9.15** Kalejdoskop (mag.), **9.40** Kurier TV, **9.55** BTV, **10.00** INFORmator Giełdowy, **10.25** Przegląd Wydarzeń Tygodnia, **10.55** BTV, **11.00** 20 lat minęło - Polskie Kroniki Filmowe, **11.30** Afficionado (mag. muz.), **12.00** Trzy portrety (film dok.), **12.55** BTV, **13.00** 60 minut, **13.55** BTV, **14.00** Afficionado (mag. muz.), **14.55** BTV, **15.00** INFORmator Giełdowy, **15.30** Informacje, **15.50** BTV, **16.00** Focus - poznaj świat (s. dok.), **16.55** BTV, **17.00** Świat odkryć (s. dok.), **17.30** Informacje, prognoza pogody, **17.45** 60 minut, **18.40** Temat dnia, **18.55** Real TV (s. dok.), **19.20** Prognoza pogody, **19.25** Informacje krajowe, **19.35** Sport, **19.40** Kurier TV, **19.55** Kontakt - magazyn Unii Europejskiej (s. dok.), **20.25** Afficionado (mag. muz.), **20.50** Informacje, prognoza pogody, **21.00** BTV, **21.10** Planeta Południe (s. dok.), **21.40** Graffiti, **21.50** Informacje, **22.00** BTV, **22.10** INFORmator Giełdowy, **22.35** Kurier TV, **22.50** INFORmator Finansowy, **23.20** BTV, **23.30** Wieczorny blok informacyjno-publicystyczny, **0.00** BTV.

■ WTOREK 19 GRUDNIA

8.00 Na każdy temat, **8.55** BTV, **9.00** Graffiti, **9.10** Przegląd Wydarzeń Tygodnia, **9.40** Kurier TV, **9.55** BTV, **10.00** INFORmator Przedsiębiorcy, **10.25** Bumerang (pr. publicyst.), **10.55** BTV, **11.00** 40 lat minęło - Polskie Kroniki Filmowe, **11.30** Ludzie się liczą (s. dok.), **12.00** Na każdy temat, **12.55** BTV, **13.00** 60 minut, **13.55** BTV, **14.00** Okna na Chicago (cykl rep.), **14.55** BTV, **15.00** INFORmator Przedsiębiorcy, **15.30** Informacje, **15.50** BTV, **16.00** Wyprawy (s. dok.), **16.55** BTV, **17.00** Real TV, **17.30** Informacje, prognoza pogody, **17.45** 60 minut, **18.40** Temat dnia, **18.55** Real TV (s. dok.), **19.20** Prognoza pogody, **19.25** Informacje krajowe, **19.35** Sport, **19.40** Kurier TV, **19.55** Kontakt - magazyn Unii Europejskiej (s. dok.), **20.25** Afficionado (mag. muz.), **20.50** Informacje, prognoza pogody, **21.00** BTV, **21.10** Planeta Południe (s. dok.), **21.40** Graffiti, **21.50** Informacje, **22.00** BTV, **22.10** INFORmator Giełdowy, **22.35** Kurier TV, **22.50** INFORmator Finansowy, **23.20** BTV, **23.30** Wieczorny blok informacyjno-publicystyczny, **0.00** BTV.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Dnia 15. 12. 2000 obchodzi swój zacny jubileusz 80-lecia urodzin

pan WŁADYSŁAW MARTYNEK

z Trzyńca. Z tej okazji wiązankę serdecznych życzeń zdrowia, szczęścia, błogosławieństwa Bożego oraz wszelkiej pomyślności składają żona, córka i syn z rodzinami.

B-177

„Czas płynie, lecz ból w sercu nie zanika".

Dnia 14. 12. minie 30. bolesna rocznica, kiedy nas na zawsze opuścił

śp. JAN STAŚ

z Błędowic - Datyń Dolnych. Z szacunkiem i miłością wspominają najbliżsi - żona Anna i synowie Józek i Januś z rodzinami.

OL-441

■ kronika rodzinna

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 10. 12. 2000 zmarł nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek i Wujek

śp. FERDYNAND ŻAGAN

z Karwiny-N. Miasta. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się dnia 15. 12. 2000 o godz. 14.30 z kościoła katolickiego w Karwinie-Frysztacie. Zasmucona rodzina.

RK-235

■ teatr

SCENA POLSKA: CIESZYN (POLSKA) Ania z Zielonego Wzgórza (14, godz. 9.00, 12.00), Wizyta starszej Pani (15, godz. 18.00).

■ kina

ORŁOWA - Wszechświat: Dinozaur (14, 15, godz. 15.30), Czerwona planeta (14, 15, godz. 17.45, 20.00), **KARWINA - Reflex:** Rabin, ksiądz i piękna blondynka (14, 15, godz. 20.00), Fałszywa gra (14, 15, godz. 17.00), **Centrum:** Pod powierzchnią (14, 15, godz. 17.45, 20.00), Ja, moje drugie ja i Irena (14, 15, godz. 15.30), **EX:** Mężczyzna bez cienia (14, 15, godz. 14, godz. 19.00, 15, godz. 18.00), Zasady moszczarni (15, godz. 20.00), **HAWIERZÓW - Centrum:** Tytan A. E. (14, 15, godz. 15.30), Podfu(c)k (14, 15, godz. 17.45, 20.00), Świt: 60 sekund (15, godz. 17.45), Zasady moszczarni (15, godz. 20.00), **CZ. CIESZYN - Central:** X-men (15, godz. 15.15), Taniec w ciemnościach (15, godz. 18.30), **TRZYNIEC - Kosmos:** Pole walki Ziemia (14, godz. 17.30), Pod prąd(c) Szatana (KF, 14, godz. 20.00), Łódź podwodna U-571 (15, godz. 17.30, 20.00).

■ wystawy

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ

▲ **Muzeum Tragedii Żywocickiej** - stała ekspozycja - „Okupacja i ruch oporu Cieszyńskiem 1938-1945". Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **Sala wystaw Musaion w Hawierzowie**: Do 18. 2. 2001 wystawa: „Przyjmy korzenne naszych babć" (wystawa botaniczno-etnograficzna). Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **Kotulowa drzewiónka w Hawierzowie-Błędowicach:** - Stała ekspozycja. Otwarte: po-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ **Sala wystaw w Orłowej-Mieście**: Do 31. 12. wystawa „Świat dzieci". Otwarte: wt-pt: 9-17, so-nie: 9-13.

MUZEUM HT i MIASTA TRZYŃCA przy współpracy Regionalnego Ośrodka Kultury w Bielsku-Białej - Do końca stycznia 2001 potrwa wystawa szopek rzeźbiarzy amatorów pn.: „Tradycja Świąt Bożonarodzeniowych".

▲ **Galeria na schodach**: Do 31. 1. 2001 twórczość Emmy Srncowej. Otwarte: wt-pt: 9-16, nie: 13-17.

PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIATOWE W KARWINIE:

▲ **Sala wystaw:** Do końca roku wystawa „Hawierzów ma 45 lat".

▲ **Foyer**: Do 31 stycznia 2001: „Jindriška Dankowa - biżuteria emaliowa, Anton Danek - emaliowe obrazy, Svatopluk Klimeš - kasety na kosztowności".

UŚ w KARWINIE - Galeria Zdrowego Miasta: Do 15. 12. wystawa obrazów i artprotisów Renaty Filipowej". Otwarte: po-pt: 8.30-16.00.

GALERIA „CHAGALL" Karwina: Do 10. 1. 2001 wystawa „Jolanta Lyskowa-Petržílkowa - obrazy, ilustracje". Otwarte: po-pt: 9-19, so: 9-18, nie: 9-12.

GALERIA „CHAGALL" Trzyniec: Do 17. 1. 2001 wystawa „Vladimír Komárek - obrazy". Otwarte: wt, czw, pt: 10-12, śr: 12-17.

KLUB POLSKIEJ PRASY i KSIĄŻKI Wydawnictwa OLZA - Do 15. 12. wystawa prac uczniów Gimnazjum z polskim językiem nauczania „Krajobrazy poezji" - ilustracje do dzieł Juliusza Słowackiego i Adama Mickiewicza.

RZEKA - HOTEL JAVOR - stała ekspozycja rzeźb w drewnie Vlastimila Malyjurka.

■ co, gdzie, kiedy

HAWIERZÓW-MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe w czwartek 14. 12. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

KARWINA-STARE MIASTO - MK PZKO zaprasza członków w niedzielę 17. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO na walne zebranie połączone z „wigilijką".

KARWINA-GRANICE - Zespół „Słoneczny sekstet", działający przy Podstawowej Szkole Artystycznej w Orłowej pod kierownictwem nauczycielki Alicji Pala, zaprasza wszystkich miłośników nietradycyjnej muzyki poważnej na koncert w niedzielę 17. 12. o godz. 15.30 do sali Uzdrowiska Darków (Rehabilitační ústav) w Karwinie 8 - Granicach. W programie m.in. utwory z nagranej niedawno przez zespół płyty kompaktowej.

ORŁOWA-LUTYNIA - Klub Kobiet zaprasza na „wigilijkę" w poniedziałek 18. 12. o godz. 16.00 do świetlicy PZKO.

KPK w RC zaprasza członków i opiekunów na „wigilijkę" do Klubu PZKO przy ul. Bożka w Cz. Cieszynie w sobotę 16. 12. o godz. 14.00.

TRZYNIEC - Parafia Luterańska Kościoła Ewang. A. W. zaprasza na „wieczór kolęd" w niedzielę 17. 12. o godz. 17.00 do kościoła ewang. W programie wystąpią: duet i tercet wokalny, chór dziecięco-młodzieżowy z Bystrzycy oraz „Lutheran Chorus" z Trzyńca wraz z orkiestrą kameralną pod batutą Józefa Podoli.

PTTS „BESKID ŚLĄSKI" - Zgłoszenia na wycieczki narciarskie 28. 1. Solań i 25. 2. Velká Rača (po 120,-Kč), będą przyjmowane 27. 12. 2000 na Ostrym i 6. 1. 2001 na Skałce. Po 6. 1. także po godz. 19.00 pod nr. tel.: 069/631 47 11. Najpóźniej 15 dni przed wyjazdem.

▲ Do 14. 1. 2001 wystawa „Klarisa Ondráčkowa - grafika „Drewniane domy w Beskidach". Otwarte: Pt-nie: 10.00-20.00. (W okresie od 26. 12. do 1. 1. - codziennie).

Andrzejkowe taroki

Zabrzescy miłośnicy gry w taroki od kilku lat organizują turnieje oraz mistrzostwa Polski. W sobotę 25 listopada br. odbył się trzeci z kolei Turniej Andrzejkowy, na który zaproszono również ekipę z Orłowej. W turnieju, razem z „tarokorzami" z Orłowej w składzie Z. Michałek, V. Kubatko, P. Jurkovicz oraz I. Michna, wzięło udział 56 zawodników.

Można było zauważyć, że tarokowe granie się rozwija, podczas pierwszego turnieju zajęte były bowiem raptem 4 stoliki, teraz zaś w turnieju startowali nie tylko gracze z tradycyjnych ośrodków gry w taroka, ale dołączyli do nich zawodnicy m.in. z Ustronia czy nawet Wrocławia.

Tegoroczny Turniej Andrzejkowy przebiegał w miłej atmosferze zabrzeskiego Domu Strażaka w czterech rundach piętnastorozdaniowych. Zwycięzcą został z 322 punktami Kazimierz Buczek z Ligoty. Najlepszy z orłowian zdobył 42 punkty, zajmując 17. lokatę. Cała zaś czwórka orłow

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 14 GRUDNIA

■ TC 1:

5.00 Sama w domu (mag.)
5.59 Dzień dobry z TC
8.25 Czarodziejskie przedszkole
9.00 Wiadomości
9.05 Ochrona okolicy w dorzeczu Tichej i Dzikiej Orlicy
9.30 Światowid
10.00 Przygody kryminalistyki (s.)
11.00 Klub Seniora
11.25 Bananowe rybki
12.00 Wiadomości
12.10 Sama w domu (mag.)
13.05 Kto podtrzymuje drugą połową nieba - La Strada, Gender, Studies, Profem
14.00 Na krawędzi
14.40 Przybysze (s.)
15.10 S Club 7 Special (s.)
16.00 Wiadomości
16.05 Czarodziejskie przedszkole
16.35 Mechanika popularna dla dzieci III (s. edukacyjny)
17.00 Poszukiwanie kryształowego świata (dok.)
17.20 Weekend z...
17.30 AZ-quiz (teleturniej)
17.55 Prognoza pogody
18.00 Report (aktualności reg.)
18.10 Czarne owce
18.25 Na tropie
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia
19.35 Tutaj i teraz
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Hotel Niebieska Gwiazda (kom. czes.)
21.35 Wspomnienie o Vlastimilu Brodskim
22.15 Wydarzenia plus
22.33 Bramki, punkty, sekundy
22.40 Co znaczy »w domu?«
23.05 Kinobox
23.30 Wydarzenia w świecie
23.40 Fakty
0.15 Dziennik mordercy (film USA)
1.45 Starty
2.00 Negacja zjawisk
2.50 Klucz (mag.)
3.20 Weekend z...

■ TC 2:

5.00 Pajęczyna
5.25 Magazyn nauki i techniki
5.45 Katownia - Klub krytyczny
6.50 Wiadomości TVS
7.10 Wydarzenia w świecie
7.20 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 „21" (aktualności)
9.00 Dzień dobry z TC
11.25 Pierwsza pomoc
11.40 Pajęczyna (mag.)
12.00 Stulecie latania (s. dok.)
12.50 Stulecie latania (s. dok.)
13.50 Barval (tygodnik dla młodzieży)
14.35 AZ-quiz (teleturniej)
15.00 Notatnik
15.40 Teddy - pluszowy niedźwiadek, pierwsza i ostatnia miłość (dok.)
17.25 Wielki wóz
17.50 Tatko Hill i spółka II (s. anim.)
18.10 Skądinąd - Wędrówka (dok.)
19.10 Wiadomości w języku migowym
19.15 Euronews
20.00 Ostatni z carów (dok.)
20.50 Weekend z...
21.00 „21" (aktualności)
21.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
21.40 Pod Mlecznym lasem (film ang.)
23.10 Pavel Blatný: Niezwykłe miłości (scenki muzyczne)
23.50 Klub muzyczny
0.45 „21" (aktualności)
1.15 Euronews
2.00 James Carter (dok.).

■ NOVA:

5.11 Hotel nad jeziorem (s.), 6.00 Śniadanie z TV Nova, 8.30 Uczczenie stulecia (s. dok.), 9.25 Poseł miłości (kom. czes.), 10.50 Roseanne IV (s.), 11.25 Szpital Chicago Hope V (s.), 12.20 Esmeralda (s.), 13.05 Tak płynie czas (s.), 13.55 Luisa Fernanda (s.), 14.50 Kolory miłości (s.), 15.40 „A" (talk show), 16.25 Karuzela (teleturniej), 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej), 17.25 Właśnie teraz z regionów, 17.35 JAG III (s.), 18.28 Prognoza pogody, 18.35 Strażnik Teksasu IV (s.), 19.30 DTV, sport, pogoda, 20.00 Chcesz zostać milionerem?, 20.35 Columbo - Mordercze ślady (film USA), 22.25 Kocioł, 23.08 Właśnie dziś, 23.10 Pogodynka, 23.15 Bardzo późne popołudnie Fauna (kom. czes.), 1.00 Sprawa dla Sam II (s., 1/20), 1.50 Afrodyzjaki (s. erot.), 2.20 Martial Law - Stan zagrożenia (s.), 3.05 Bulvar Pacifik Drive (s.), 3.40 Higlander - Gawron (s.).

■ PRIMA:

8.00 Silny Max (s. anim., 1/40), 8.25 Przygody Tintina (s. anim.), 8.50 Niebezpieczna zatoka (s.), 9.20 Wielkie miłości sławnych (s. dok.), 9.50 Prima jazda - tydzień w waszym zaciszu domowym, 10.25 Wspaniali i bogaci (s.), 11.15 Prima jazda - godzina gwiazd, 12.00 Towarzysze na jedno lato (kom. USA), 13.55 Doktor z alpejskiej wioski V (s.), 14.50 Perła (s.), 15.40 Acapulto Heat I (s.), 16.30 Hunter IV (s.), 17.30 Duże ucho, 17.50 Minuty regionu, 18.00 Renegat I (s.), 18.50 Prima TV, 19.00 Dziennik, 19.15 Mniam, czyli... (teleturniej), 19.45 Tom i Jerry (s. anim.), 19.55 Komisarz Rex V (s.), 20.50 Następny, proszę!, 21.50 Julie Lescaut (s.), 23.35 Do tematu!, 23.40 Przeklęta noc (s.), 0.35 Nocna jazda.

PIĄTEK 15 GRUDNIA

■ TC 1:

5.00 Sama w domu (mag.)
5.59 Dzień dobry z TC
8.25 Czarodziejskie przedszkole
9.00 Wiadomości
9.05 Tygodnik kulturalny
9.20 Walizka (teleturniej)
10.00 Chodź się pobawić (kom. USA)
11.50 Ubiór czyni człowieka (dok.)
12.00 Wiadomości
12.10 Doktor Quinn II (s.)
12.55 Na pływalni z Ilją Hurnikiem
13.20 Czarne owce
13.35 Na tropie
14.00 Reportaże TV Ostrawa
14.25 Całkiem zwyczajna rodzinka (s.)
15.20 Gdyby tych orkiestr nie było
16.00 Wiadomości
16.05 Star Trek: Nowa generacja VII (s.)
17.00 Horyzonty dziczy (s. dok.)
17.30 AZ-quiz (teleturniej)
18.00 Report (aktualności reg.)
18.10 Kinobox
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia
19.35 Tutaj i teraz
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Noce w Harlemie (film USA)
1.30 Star Trek: Nowa generacja VII (s.)
2.15 Walizka (teleturniej)
2.55 Szczęście domowe
3.25 Skądinąd - Wędrówka (dok. muz.).

■ TC 2:

5.00 Lapidarium
5.10 Wielki wóz
5.35 Animals
.55 Tygodnik ekonomiczny
6.10 Europa dziś
6.35 Jak żyje się projektantom mody (dok.)
6.50 Wiadomości TVS
7.10 Wydarzenia w świecie
7.20 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 „21" (aktualności)
9.00 Dzień dobry z TC
11.30 Tygodnik ekonomiczny
11.45 Skarby świata
12.00 Wielki wóz
12.20 Weekend z...
12.30 Country Express Praga-Nashville 2000
13.05 AZ-quiz (teleturniej)
13.30 Poszukiwanie kryształowego świata (dok.)
13.45 Pomagajmy sobie
14.10 Złotowłosa (bajka)
15.25 Co znaczy »w domu?«
15.50 W cztery oczy
16.15 Gdzie popełniono błąd II (s. dok)
16.40 Sporty lotnicze (dok., 3/4)
17.35 Spełnione życzenie (kom. USA.)
19.10 Wiadomości w języku migowym
19.15 Euronews
20.00 Bigbit (s. dok.)
21.00 „21" (aktualności)
21.30 Tak, panie ministrze (s.)
22.00 Historyjki rasistowskie (skecze)
22.30 Koncert zespołu »Divokej Bill«
23.15 Dziewięć bram (koncert)
0.05 W. A. Mozart: Koncert na dwa fortepiany i orkiestrę Es-dur, KV 365
0.35 Na stopie
1.00 Euronews
2.00 „21" (aktualności)
2.30 Kinobox
3.00 Newshour with Jim Lehrer.

■ NOVA:

5.11 Hotel nad jeziorem (s.), 6.00 Śniadanie z TV Nova, 8.30 Uczczenie stulecia (dok.), 9.25 Światło jego oczu (film czes.), 10.50 Roseanne IV (s.), 11.40 Szpital Chicago Hope V (s.), 12.30 Esmeralda (s.), 13.20 Tak płynie czas (s.), 14.10 Luisa Fernanda (s.), 15.05 Kolory miłości (s.), 15.55 „A" (talk show), 16.40 Właśnie teraz z regionu, 16.50 Tom Horn (western USA), 18.35 Strażnik Teksasu IV (s.), 19.30 DTV, sport, pogoda, 20.00 Chcesz zostać milionerem?, 20.35 Do-Re-Mi, 21.30 Donato i córka (film USA), 23.17 Właśnie dziś, 23.19 Pogodynka, 23.20 Puszek (erot. talk show), 0.05 Ciężkie przestępstwo (film USA), 1.40 Skrzat w Las Vegas (horror USA), 3.15 Złote czasy (s.), 4.10 Higlander - Gawron (s.), 4.55 Dharma i Greg (sitcom).

■ PRIMA:

8.00 Silny Max (s. anim.), 8.25 Przygody Tintina (s. anim.), 8.50 Niebezpieczna zatoka (s.), 9.20 Wielkie miłości sławnych (s. dok.), 9.50 Prima jazda - tydzień w waszym zaciszu domowym, 10.25 Wspaniali i bogaci (s.), 11.15 Prima jazda - godzina gwiazd, 11.55 Zabłąkana nimfa (s.), 12.45 Sami w domu (s.), 13.55 Doktor z alpejskiej wioski V (s.), 14.50 Perła (s.), 15.40 Acapulco Heat I (s.), 16.30 Hunter IV (s.), 17.30 Wielkie ucho, 17.50 Minuty regionu, 18.00 Renegat I (s.), 18.50 Prima TV, 19.00 Dziennik, 19.15 Mniam, czyli... (teleturniej), 19.45 Tom i Jerry (s. anim.), 19.55 Trzy orzeszki dla Kopciuszka (bajka czes.), 21.35 Ale heca!, 22.35 Do tematu!, 22.40 Atak na łódź podwodną II - Zwodniczy cel (film USA), 0.25 Północny telefon (s.), 1.15 Nocna jazda.

ELH: KLĘSKA ZMĘCZONYCH TRZYŃCZAN ● FEMAX PO RAZ DZIEWIĄTY

Kiepskie pożegnanie

Po odpadnięciu towarzyskiego spotkania hokeistów RC z Kanadą postanowiono rozegrać we wtorek mecze 33. kolejki, zaplanowane pierwotnie na 2 stycznia 2001 roku. Naszym zespołom przyszło grać na lodowiskach drużyn ze ścisłej czołówki tabeli. Tergoroczne ostatki wypadły dla nich niepomyślnie. Trzyniec, liczący w skrytości ducha na słabszą ostatnią serię 6 niewygranych spotkań pardubickiego lidera, grubo się przeliczył i znów przegrał na jego tafli z kretesem (poprzednio 0:6, teraz 2:9), spadając o kolejne dwa „oczka" niżej. Hawierzowskie „pantery" natomiast - po klęsce w Budziejowicach, uzyskały tym razem honorowy wynik we Wscenie, ponosząc wszakże już 9. z rzędu porażkę na wyjeździe!

○ UBEZBIECZALNIA PARDUBICE - ST. TRZYNIEC 9:2 (5:0, 1:0, 3:2). Gospodarze musieli się obejść bez kontuzjowanych obrońców Malinskiego i Jančařika oraz napastników Filipa i Mikeski. Trenerzy zmuszeni więc byli przetasować skład. Szczególnie wyróżniła się nowo powstała formacja ofensywna: J. Kudrna-T. Blażek-L. Lubina. Ten ostatni grał nie tak dawno jeszcze w dresie Trzyńca, ale nie oglądał się na to, aplikując swym byłym kolegom trzy gole (plus jedną asystę). **Trzyńczanie** w ostatnich dniach znaleźli się w sytuacji nie do pozazdroszczenia. W ciągu 29 dni musieli rozegrać (w ELH i Pucharze Kontynentalnym) 14 spotkań, a więc praktycznie - **co drugi dzień mecz!** To musiało się odbić niekorzystnie na ich dyspozycji i świeżości. W dodatku kłopoty z pachwiną ma bramkarz Lakosil, którego Novotný (zwłaszcza na wyjazdach) nie jest w stanie zastąpić. Konztuzjowani są również Marek, Daňo i Zadina, a więc kolejne filary. Nie było więc mowy o przerwaniu złej passy spotkań słowników na obcych lodowiskach, zwłaszcza po **istnym nokaucie w I tercji.** Trener V. Vůjtek wyraźnie wstydził się postawy swych podopiecznych i gdyby mógł, wycofałby cały zespół z tafli, by uniknąć kompromitacji... Niektórzy bowiem gracze wyraźnie się męczyli; w II tercji przestali grać Král i Janoš, zaś Gřegoňka zastąpił Harant. Od dłuższego czasu nie może się odnaleźć Ujčík (jego powołanie do kadry RC na Baltica Cup w Moskwie jest dla obserwatorów sporym zaskoczeniem). Trzyńczanie skazani zostali do roli statystów i z utęsknieniem wypatrywali końcowej syreny...

Kolejność bramek w decydującej I części: 4. min. - Lubina (z perfekcyjnego podania... trzynieckiego Ujčíka) 1:0; (szansę wyrównania zaprzepaścił Kuntoš, nie potrafiąc pokonać bramkarza Svobody); 9. - S. Procházka (po fatalnym błędzie bramkarza Novotnego, który dosłownie wyłożył mu krążek na kij) 2:0; 12. - Kudrna (po pokazowej akcji z Blažkiem) 3:0; 16. - Piša 4:0 (Novotnego zmienił w bramce junior Łukasz Heczko); 17. - Lubina 5:0... Okazji do skorygowania wyniku nie wykorzystali Appel i Ujčík. **W II tercji** pardubiczanie poniekąd zwolnili obroty i gola mogli strzelić trzyńczanie, lecz Ujčík niewiarygodnie powstrzymał krążek zmierzający do bramki Svobody... Za to w 26. min. gospodarze podwyższyli (w osłabieniu!) na 6:0 i to bardziej zasługą obrońców gości, niż S. Procházki. Kilka strzałów obronił Novotný, który w II odsłonie wrócił do swej trzynieckiej „klatki".

Dopiero w 3. minucie III tercji ucieszyli się trochę trzyńczanie, kiedy to uwolnił się **Appel** (również w osłabieniu) i na sekundę przed powrotem wykluczonego Vlka obniżył na 1:6. Była to równocześnie **„jubileuszowa" setna bramka trzyńczan w obecnych rozgrywkach Ekstraligi.** Riposta lidera była wszakże druzgocąca: 48. - Lubina, 49. - Rolinek i 50. - Tvrdík 9:1 (w ciągu półtorej minuty 3 gole!). Bramka **Němčickiego** (w asyście Kuntoša) w 51. min. (na 9:2) była już tylko przysłowiowym „łabędzim śpiewem" zdruzgotanych stalowników, których gra w tym meczu tak naprawdę miała niewiele wspólnego z Ekstraligą. Kary: 4 - 5, wykorzystanie 2:0; w osłabieniu 1:1. Widzów 5690. Sędziował Brada. **(EM)**

b **WSECIN - HAWIERZÓW 4:2 (2:0, 1:1, 1:1).** Tym razem faworytami spotkania byli Walasi, choć mieli jeszcze w żywej pamięci niespodziewaną porażkę 2:5 z pierwszego wzajemnego meczu u siebie. Na ich korzyść przemawiało tym razem doświadczenie i wysoka pozycja w tabeli. Trenerzy Slovnaftu musieli się obejść bez kontuzjowanych Zubíčka, Kuboša i chorego napastnika Paroulka; niemniej z miejsca nakazali oni swym podopiecznym stosowanie pressingu, który dał błyskawiczny efekt: już w 66. min. Lipiansky (po akcji Sochora) zaskoczył Maláča w bramce Femaksu - 1:0, zaś w 5. minucie golkiper Hawierzowa poniekąd zlekceważył skośny strzał Žajgli spod bocznej bandy - 2:0. Potem jednak bramkarz przyjezdnych opamiętał się, ratując swój zespół od dużo większej utraty bramek. Z drugiej strony bramce Kameša zagroził Pivko, ale przestrzelił. W środkowej tercji gospodarze kontynuowali napór. Zaraz na wstępie Maláč musiał likwidować szansę Pardayego. Z przeciwnej strony had. ną akcją popisali się Pivko z Pavlikovskim, lecz Kameš obronił również dobitkę.

Hawierzowianie, grający bez Birgla (który wykorzystywany rezerwowy bramkarz R. Mo- ny odszedł na własne życzenie do niemieckiego Essenu) i Kontšeka oraz A. Tomáška (Lotos Rosic), zaczął w II tercji nieco lepiej broniąc. Po stępu do swej świątyni (parkanom Maláča) zagroził tylko Dopita). Przyszło jednakże wyjątkowo czenie Pavlikovskiego i **Pardavý** w 36. min. bombą z prawego „kółka" podbramkowego podwyższył na 3:0. Po wznowieniu gry solidną wiskową akcją popisało się trio Peterek-Zlamal-**Melenovský** i ten ostatni obniżył na 3:1.

III odsłonie gospodarze pilnowali już wyniku, kontrolując przebieg wydarzeń. Niemniej „pantery" starały się strzelić kontaktowego gola - bez skutku. W 48. min. Sochor po solowej akcji poprawił na 4:1, na co były hokeista Wsecina **na Sršeň** (w asyście Melenovskiego) odpowiedział w połowie 57., minuty ostatecznie ustalając wyniku na 4:2, za co spotkał się z uznaniem licznych kibiców (w 3. meczu z Wałachami zdobył dzów 3077. Sędziował Vokurka. (M)

Witkowice - Zlin 1:3, Litwinów - Sl. Pardubice 4:5, K. Wary - Budziejowice 1:2, Kladno - Pilzno 3:5 i Sparta - Znojmo 5:1. **Tabela przed świątecznyną przerwą:**

1. IPB Ub. Pardubice	33	59	106:67
2. Slovnafl Wsecin	33	58	88:70
3. HC Witkowice	33	55	89:60
4. Continental Zlin	33	55	97:70
5. Chemopetrol Litwinów	33	52	89:65
6. Sparta Praga	33	51	94:68
7. HC Cz. Budziejowice	33	49	101:81
8. Exc. Zn. Orły Znojmo	33	46	97:81
9. Ceramika Pilzno	33	44	84:91
10. HC Slavia Praga	33	43	91:87
11. Stalownicy Trzyniec	**33**	**43**	**101:95**
12. HC Femax Hawierzów	**33**	**38**	**92:92**
13. Vagnerplast Kladno	33	37	91:93
14. Becherówka K. Wary	33	36	94:99

W następnej kolejce (we wtorek 2.1. 2001) zmierzą się m.in.: **Trzyniec - K. Wary i Hawierzów - Sparta.** (Opr. B)

■ SPORT POLSKI

❒ **KOSZYKÓWKA - Liga Północno-Europejska NEBL:** Kalev Tallin - Polonia Warszawa 74:65 w meczu 6. kolejki. **Puchar Korača:** Prokom Sopot - R. Amsterdam 80:50 - było to 1. zwycięstwo sopockiej drużyny w fazie grupowej. **Puchar Saporty**: A.Włocławek - Slovakofarma Pezinok 81:79 w 7. kolejce grupy D po dramatycznej dogrywce.

❒ **SIATKÓWKA - LIGA MISTRZÓW:** Paris Volley - M. Kędzierzyn Koźle 3:0 (18, 18, 17) w meczu 2. kolejki grupy B. **(opr. jb)**

■ DONIESIENIA Z NASZEGO TERENU ■ DONIESIENIA ■

● **OSTATNIE TEGOROCZNE mecze wyjazdowe I ligi florballu mężczyzn:** Żdiar nad S. - **Pegres Hawierzów 5:5** (0:3, 1:1, 4:1) i **Buldogs Brno - Hawierzów 4:7** (1:3, 2:2, 1:2). **W tabeli** (po niepełnej 14. kolejce) wyszli hawierzowianie z 6. na 5. miejsce (7 zwycięstw, 3 remisy, 4 porażki - br. 76:63 - 17 pkt.). **Prowadzi Sparta Praga** - 22 pkt. przed Strzeszowicami i SC Ostrawa - po 20 p. oraz Witkowicami - 19 pkt. **(r)**

● **OD JUTRA (godz. 17) DO NIEDZIELI** rozgrywane będą tradycyjne zawody młodych łyżwiarzy figurowych „Hawierzowska Róża". Natomiast nasi czołowi figurowcy walczyć będą w Ml. Boleslawi o tytuły mistrzów RC.**(r)**

● **FINAŁOWY TURNIEJ drużynowych mistrzostw RC w zapasach młodzików** przebiegł w ub. sobotę w Teplicach. **KS HT Trzyniec,** jako mistrz Moraw płn. i Śląska, nie mógł (w przeciwieństwie do innych zespołów) obsadzić trzech kategorii wagowych i z góry przegrywał różnicą 12 pkt. Młodzi trzyńczanie przegrali z Teplicami (późniejszym mistrzem RC) 16:25, Škodą Pilzno (wicemistrzem) 18:26 oraz Hawl. Brodem 12:29 i chociaż pokonali oni Olimp Praga 18:13, zajęli z 2 punktami 4. miejsce. W drużynie HT najlepiej wypadli Marcin Gorgol (4 zwycięstwa), Jakub Martinek i Dawid Waszut (po 3) oraz Jakub Back (2 zwycięstwa). (r)

● **ŚREDNIA SZKOŁA FACHOWA w Trzyńcu** urządza dziś od godz. 8.30 w swej sali gimnastycznej **turniej halowej piłki nożnej** z udziałem 6 drużyn: Zespołu Szkół Zawodowych Skoczów, ISŠ Jablonków, Gimnazjum Trzynieckiego, Polskiego Gimnazjum Cz. Cieszyna, Trzynieckiej akademii handlowej i szkoły hokejowej oraz gospodarzy. (r)

● **XVIII PRZEDŚWIĄTECZNY turniej w szachach błyskawicznych** (tempo - 20 minut) urządzi w sobotę 16. 12. br. KS Sj Cz. Cieszyn. **Zgłoszenia** - jeszcze dziś pod tem. tel. 0609 - 746 048 - 55 od godz. 6.00 do 14.00. **Prezentacja** - w sobotę w Gimnazjum przy ul. Frydeckiej 30 w Cz. Cieszynie od godz. 8.30 do 8.50. **Startowe** - 40 Kč (wcześniej nie zgłoszeni + 20 Kč). **Premie:** 500 Kč, 400, 300 Kč oraz nagrody rzeczowe i książkowe. (K)

DRAMAT HAWIERZOWIAN W MECZU O DRUGIE MIEJSCE W EKSTRALIDZE

Duży ruch (i emocje) na stołach

TENISIŚCI STOŁOWI Banika Hawierzów mieli w ubiegłych dniach pełne ręce roboty. Rozgrywali oni nie tylko mecze turniejowe, ale i spotkania o punkty. Nie powiodło się reprezentacyjnej dwójce Bohumil Vožický i Richard Výborný w kolejnym turnieju Pro Tour w Danii, gdzie niezbyt dobrze wylosowali swych przeciwników. Vožický wygrał wprawdzie dwa pojedynki w grupie kwalifikacyjnej, ale po porażce w decydującym meczu ze Szwedem zajął on 2. miejsce i nie wyszedł z grupy. Výborný, który w poprzednim turnieju PT w Polsce zaszedł aż do 1/8 finału, awansował bezpośrednio do głównego turnieju, lecz trafił już w 1. rundzie na Chińczyka Sza Ming-Tie, przegrywając 1:3 (w II secie przy stanie 21:20 miał piłkę setową). - Sporo emocji przyniosły spotkania hawierzowskich drużyn o ligowe punkty.

4 PIŁKI MECZOWE ČIHÁKA

❖ **EKSTRALIGA MĘŻCZYZN: Banik Hawierzów Start - Robot Mokre Lazce 4:5.** Niezwykle dramatyczne, wyrównane spotkanie 7. kolejki zawodowej Ekstraligi mężczyzn rozegrano w ubiegły wtorek na stołach Banika w Szumbarku. Jego stawką było 2. miejsce w tabeli. W poprzednim wzajemnym meczu górnicy przegrali wysoko 1:5 i pragnęli się na własnym stole zrewanżować drużynie, w której występują również byli hawierzowianie. Szale zwycięstwa przechylały się raz na jedną (0:1, 1:1, 1:2), raz na drugą stronę (3:2, 3:3, 4:3). Więcej szczęścia w niesłychanie emocjonującej końcówce mieli jednak goście. Najlepszym graczem zespołu podopiecznych Pavla Špačka był Tomáš Demek, który zdobył 2 i pół punktu; niemniej bohaterem meczu stał się Michal Kadlček... W drużynie pokonanych (trener Jiří Turai) więcej można się było spodziewać po kadrowiczach - R. Výbornym i B. Vožickym. Widocznie jednak udział w turnieju w Danii i podróż (wrócili w poniedziałek nad ranem) pozostawiły jakiś niekorzystny ślad na ich dyspozycji. Spotkanie trwało przez trzy godziny...

WYNIKI POJEDYNKÓW: Výborný/R. Koštál - Klásek/Demek 21:14, 17:21, 17:21; **Výborný** - T. Sadílek 21:10, 21:16; Koštál - Demek 22:24, 17:21; **Vožický** - M. Kadlček 22:20, 21:10; **Čihák** - Klásek 21:18, 14:21, 21:15; Výborný - Demek 12:21, 18:21; **Koštál** - Sadílek 21:10, 21:17; Vožický - Klásek 18:21, 19:21 i Čihák - Kadlček 21:13, 16:21, 22:24... Ten ostatni - decydujący pojedynek „czwórek" obu zespołów był **istnym horrorem.** Pierwszego seta wygrał dość gładko Marek Čihák, drugiego - zawodnik gości, zaś w trzecim prowadził już Čihák 20:17 i miał trzy piłki meczowe(!), zaś czwartego „meczbola" - jeszcze przy stanie 22:21, lecz **były hawierzowianin Michal Kadlček** wykazał się stalowymi nerwami, wygrywając trzeciego seta w „zawałowej" końcówce 24:22...

Pozostałe wyniki: WB F-M - Cheb 5:0 i NH Ostrawa - EN Praga 5:3. **Aktualna tabela Ekstraligi:**

1. Walcownia Blach F-M	7	19	33:12
2. Robot Mokre Latce	7	19	31:19
3. Banik Hawierzów	**7**	**15**	**28:19**
4. SKK El Ninio Praga	7	13	23:22
5. Nowa Huta Ostrawa	7	11	17:30
6. Casino Estor Cheb	7	7	5:35

Następne spotkania dopiero 3 stycznia 2001 roku, a m.in. EN Praga - B. Hawierzów. **(EFH)**

REZERWY BEZ STRAT!

❖ **I LIGA MĘŻCZYZN:** TTC Litomierzyce - SKST Banik Hawierzów B Charvát 4:10 i spotkanie „na szczycie": **Start Praga - Hawierzów B 4:10!** Pierwsza strata punktowa lidera rozgrywek! Zwycięstwo rezerw Banika było na wagę przodownictwa w tabeli. **Inne wyniki:** St. Praga - Zlin 10:2; El Ninio Praga B - WB F-M C 10:1 i WB F-M B 10:6. Litomierzyce - Zlin 7:10 itd. TABELA po 1 etapie spotkań:

1. Banik Hawierzów B	**11**	**33**	**110:48**
2. KS Start Praga	11	31	104:46
3. SKK El Ninio Praga B	11	29	99:56
4. Mostownia Hustopecze	11	25	90:65
5. SKK El Ninio Praga C	11	24	91:69
6. Walc. Blach F-M B	11	22	83:76
7. TTC Litomierzyce	11	21	83:80
8. KST Zlin	11	19	59:90
9. KST Slezan Opawa	11	18	71:90
10. TTT Witkowice	11	16	68:90
11. AC Sparta Praga	11	15	51:89
12. Walc. Blach F-M C	11	11	39:93

Rewanżowa seria spotkań rozpoczęta w 1. dopiero 27 stycznia 2001 roku.

KOBIETY MARUDZĄ...

❖ **I LIGA KOBIET:** SKST Dziecryz - Banik Hawierzów B 8:2 i Sj Praga - Hawierzów B 4:6, Sokół Brno I - Jaromierz 7:3 i Litomyšl 9:1 itd. **Po niepełnej 11. kolejce:** 1. S. Brno I 30 pkt., 2. Spartak Hluk 29, 3. NH Ostrawa 27... 10. Banik Hawierzów B 15 pkt., 11. B. Hawierzów B 13 pkt., 12. Branik Praga 12 pkt.

❖ **WIELKA NAGRODZ RC WETTAN NEK 2000 w tenisie stołowym** zakończono w niedzielę Masters w miejscowości Hluk. **Kristina Bednářova** z Banika Hawierzów zajęła 3. miejsce w kategorii najstarszych birdzo dobre 2. miejsce ale w końcowej klasyfikacji WN pozostała na **pozycji,** co po zeszłorocznym triumfie jest pewnym rozczarowaniem. Natomiast **Vlasta Svobodova** była w Hluku czwarta, lecz utrzymała bardzo dobre 3. miejsce i weszła do ścisłej czołówki w kategorii B (50-59 lat).